

1. 1986-cı ildə hansı hadisə olmuşdur?
 - soyuq kosmik peyki qəzaya uğrayıb
 - √ Çernobl AES-da partlayış olub
 - AES-nın tikintisi dayandırılıb
 - Appalon kosmik peyki qəzaya uğrayıb
 - ilk hidrogen bombası sınaqdan keçirilib
2. London müqaviləsi nəyə həsr edilib?
 - √ dənizlərin radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
 - çayların radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
 - kənd təsərrüfatında radioaktiv maddələrin istifadə edilməməsi
 - radioaktiv maddələrin istehsalının məhdudlaşdırılması
 - Torpaqların radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
3. Okeanların sahəsinin böyük və ya kiçik olması onun radioaktivliyinin əsas səbəbi ola bilərmi?
 - Bu fikirlərdən yalnız 2-i düzdür
 - √ ola bilməz
 - ola bilər
 - yalnız ilin isti dövrü ola bilər
 - yalnız ilin soyuq dövrü ola bilər
4. İnsanda strosium -90 elementinin toplanmasının əsas amili hansıdır?
 - azot çətişməməzliyi
 - yodun çətişməməzliyi
 - vitamin A-nın çətişməməzliyi
 - kalsiumun çətişməməzliyi
 - fosfor çətişməməzliyi
5. İnsanda hansı maddənin çətişməməzliyi radioaktiv maddələrlə əvəz olunur?
 - yodun
 - Fosforun
 - Dəmirin
 - √ kalsiumun
 - Azotun
6. Nəfəs yollarının izolo edilməsi nə vaxt ola bilər?
 - havada oksigen çox olduqda
 - havada azot çox olduqda
 - Havada sənaye tullantıları çox olduqda
 - √ havada radioaktiv arezollar çox olduqda
 - havada karbon çox olduqda
7. Dənizlərdə suyun şaquli hərəkəti onun radioaktivliyinə təsir edirmi?
 - Edir, yalnız ilin soyuq dövründə
 - Etmir, çünki su daima üfqi istiqamətdə hərəkət edir
 - √ edir
 - etmir
 - Edir, yalnız ilin isti dövründə
8. 1972-ci ildə hansı müqavilə bağlanmışdır?

- Oslo
- Stolkholm
- Bakı
- ✓ London
- Varşava

9. Radioaktiv çirklənməni məhdudlaşırmaq üçün 1963-cü ildə hansı hadisə olmuşdur?

- Berlin müqaviləsi
- Tokio müqaviləsi
- Paris müqaviləsi
- ✓ Moskva müqaviləsi
- Paris müqaviləsi

10. İnsanda irsi çatışmamazlıq amili nədir?

- stroinsium -90 toplanması
- fosforun toplanması
- yodun toplanması
- kalium -40 toplanması
- ✓ sezim-137 toplanması

11. Okean suyun duzluluğu onun reaktivliyinə təsir edirmi?

- edir, ancaq isti qurşaqlarda
- ✓ etmir
- Bu barədə dəqiq fikir yoxdur
- edir, ancaq soyuq qurşaqlarda
- edir

12. Radioaktiv çirklənmə ilə əlaqədar 1945-ci ildə hansı hadisə olmuşdur?

- ağır nüvə elementlərin vəsfi
- AES-da qəzalar olmuşdur
- Sakit okeanda atom sınaqları intensivləşmişdir
- ✓ atom bombasının Yapon şəhərlərinə atılması
- atom bombasının kəşfi

13. 1963-cü ildə nüvə sınaqlarının keçirilməməsi haqqında beynəlxalq əməkdaşlıq hansı şəhərdə imzalanmışdır?

- Berlin
- Ankara
- ✓ Moskva
- Vaşinqton
- Bakı

14. Radioaktiv elementlərin alfa hissəciklərinin havada qaçış məsafəsi nə qədərdir?

- 3-4 sm/san
- 5-6 sm/san
- ✓ 6-7 sm/san
- 7-8 sm/san
- 4-5 sm/san

15. Hazırda nə qədər təbii və süni aktivli alfa nüvələri məlumdur?

- 20 və 100 artıq
- 35 və 175 artıq
- ✓ 40 və 200 artıq
- 45 və 250 artıq

- 30 və 150 artıq

16. Alfa hissəciklərini qaçış məsafəsinin hansı hissəsində ionlaşma daha çox olur?

- başlanğıcda
- ✓ sonda
- bütün qaçış yolunda
- sürətin çox olduğu yerlərdə
- ortada

17. Alfa hissəciklərini çox və ya az ion yaratması nədən asılıdır

- ✓ enerjisinin miqdarından
- qaçış məsafəsindən
- qaçış məsafəsindən
- maddənin qalınlığından və kütləsindən
- qaçış sürətindən

18. Alfa hissəciklərin qaçış məsafəsi nədən asılıdır?

- ✓ onun enerjisindən və mühitin xüsusiyyətlərindən
- qaçış vaxtından və ərazinin relyefindən
- nüvənin parçalanmasından və iqlimdən
- ionlaşma sürətindən və küləyin istiqamətindən
- qaçış məsafəsindən və onun sürətindən

19. Tərkibində borat və kadium olan maddələr: boratlı polad, borat, boratlı qrafit, kadium-qurğuşun ərintisinin hansı ümumi xassəsi vardır?

- cürətli neytronları yavaşdır
- soyuq neytronları sürətləndirir
- ✓ isti neytronları udur
- daha tez şüalanırlar
- isti neytronları qaytarır

20. Neytron şüalanmasından mühafizə nəyə əsaslanır?

- onun enerjisinə
- qaçış məsafəsinə
- neytronların səpələnməsinə
- neytronların elastikliyinə
- ✓ maddələrə udulmasına

21. Enerjinin səviyyəsinə görə neytronlar şərti olaraq neçə qruppa bölünürlər?

- 3
- ✓ 5
- 6
- 7
- 4

22. Paralon, su, beton, plastik, kütlə materiallarının hansı xüsusiyyəti vardır?

- neytronların sürətini artırır
- ✓ neytronları daha çox yavaşdır
- qamma şüalarını tutur
- beta şüalarını tutur
- yalnız alfa şüalarını tutub saxlayır

23. Ionlaşdırma qabiliyyətinə görə şüalanma mənbələrinin ardıcılığını müəyyən edin:

- alfa, qamma, beta
- beta, qamma, alfa
- ✓ alfa, beta, qamma
- beta, alfa, qamma
- qamma, beta, alfa

24. Hansı materiallar qamma şüalanmanı daha çox zəiflədir?

- su keçirməyən materiallar
- süni materiallar
- ✓ sıxlığı az olan materiallar
- sıxlığı çox olan materiallar
- təbii materiallar

25. Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlək 40 mkr/s-dir?

- Pirallahı
- Xocasən
- Binə
- Mərdəkan
- ✓ Suraxanı

26. Beta parçalanma zamanı nüvənin kütlə sayı dəyişilirmi?

- dəyişilir
- «anna» nüvə «qız» nüvəyə çevrilir
- ağır elementlərdə dəyişmir
- yüngül elementlərdə dəyişir
- ✓ dəyişilmir

27. Sabunçu, Ramanı, Binəqədi, Balaxanı, Suraxanı qəsəbələrində radiasiya fonu nə qədərdir?

- 20-25 mkr/s
- 30-35 mkr/s
- ✓ 40 mkr/s
- 50 mkr/s
- 25-30 mkr/s

28. Radioaktiv tullantıları zərərsizləşdirmək üçün qazılan quyuların dibi, divarlar və ağızı nə qədər qalınlıqda betonlanmalıdır.

- 2 metr
- ✓ 1,5 metr
- 1 metr
- 0,5 metr
- 2,5 metr

29. Nardaran, Bilgəh və Mərdəkan qəsəbələrində radiasiya fonu nə qədərdir?

- 1 mkr/s
- ✓ 3 mkr/s
- 4 mkr/s
- 7 mkr/s
- 2 mkr/s

30. İlbizlər və insanlar müvafiq olaraq 30 gün ərzində ardıcıl olaraq nə qədər radiasiya alsalar məhv olurlar:

- 20000; 300 rentgen/30 gün
- ✓ 20000; 400 rentgen/30 gün
- 1000; 150 rentgen/30 gün
- 1500; 200 rentgen/30 gün

- 200; 300 rentgen/30 gün

31. xalq təsərrüfatından

- tibbdə
- sənayedə
- xalq təsərrüfatından
- kənd təsərrüfatında
- ✓ nüvə yanacağında

32. Çernobil AES-da baş verən qəza nəticəsində Belarusun nə qədər ərazisi radioaktiv çirklənməyə məruz qalmışdır?

- 12,2 min km²
- ✓ 16,4 min km²
- 20,3 min km²
- 25 min km²
- 30,5 min km²

33. Bakı şəhəri üçün təbii radiasiya fonu nə qədərdir?

- 2-4 mkr/s
- ✓ 6-12 mkr/s
- 8-10 mkr/s
- 15-25 mkr/s
- 4-8 mkr/s

34. Bir mikrokürinin parçalanma aktivliyini göstərin:

- $2,22 \cdot 10^6$ parçalanma/dəq.
- $2,22 \cdot 10^{12}$ parçalanma/ dəq.
- $2,22 \cdot 10^{15}$ parçalanma/ dəq.
- $2,22 \cdot 10^{18}$ parçalanma/ dəq.
- ✓ $2,22 \cdot 10^9$ parçalanma/ dəq.

35. Təbii uranın tərkibində nə qədər Uran-235 olur?

- 0,5%
- ✓ 0,07%
- 1%
- 2%

- 0,1%

36. 200000 – 300000 km/san sürətlə hansı şüalar ətrafa yayılır?

- qısdalğalı şüalar
- qamma
- alfa
- ✓ betta
- rentgen

37. Qamma şüaları necə şüalardır?

- uzun dalğalı şüalardır
- rentgen şüalardır
- mənfi yüklü
- müsbət yüklü
- ✓ qısdalğalı şüalardır

38. Betta şüaları necə şüalardır?

- ✓ mənfi yüklü
- rentgen şüalardır
- uzun dalğalı şüalardır
- müsbət yüklü
- qısdalğalı şüalardır

39. Alfa şüaları necə şüalardır?

- uzundalğalı şüalardır
- ✓ müsbət yüklü
- mənfi yüklü
- qısdalğalı şüalardır
- rentgen şüalardır

40. Radioaktiv parçalanmanı sürətləndirmək olarmı?

- nüvə partlayışı zamanı olar
- olar
- ✓ olmaz
- yalnız laboratoriyalarda olar
- təsir göstərməklə olar

41. Radioaktiv parçalanmanı dayandırmaq olarmı?

- xüsusi təsir vasitəsilə dayandırmaq olar
- olar
- ✓ olmaz
- yalnız AES-lərdə olar
- yalnız laboratoriyalarda olar

42. Radioaktiv maddələrin parçalanma sürəti necə müəyyən edilir?

- saatla
- atomların hərəkət sürəti ilə
- parçalanmanın sürəti yoxdur
- tam parçalanma dövrü ilə
- ✓ yarımparçalanma dövrü ilə

43. Qamma şüaları xassələrinə görə hansı şüalara oxşayır?

- ✓ rentgen şüalarına
- beta şüalarına
- lazer şüalarına
- alfa şüalarına
- heç bir şüaya oxşamır

44. Aşağıdakı kimyəvi elementlərdən hansı radioaktivliyə malikdir:

- ✓ torium, kalifornium, radium
- uran, radium, iod
- radium, torium, miss
- kalifornium, torium, qurğuşun
- uran, civə, radium

45. Qamma şüaları maqnit sahəsində hansı istiqamətə meyl edir?

- şərqə
- ✓ heç bir tərəfə
- şimala
- cənuba
- qərbə

46.

Maqnit sahəsində α şüaları hansı istiqamətə meyl edir?

- ✓ şimala
- heç bir tərəfə
- qərbə
- şərqə
- cənuba

47.

Maqnit sahəsində β şüaları hansı istiqamətə meyl edir?

- şimala
- heç bir tərəfə
- qərbə
- şərqə
- ✓ cənuba

48. Radioaktivliyə malik olan maddəni göstərin.

- ✓ kalifornium
- bütün mikroelementlər
- alüminium
- mis
- dəmir

49. ən çox radioaktivliyə malik olan kimyəvi maddəni göstərin.

- qurğuşun
- ✓ torium
- mis və alüminium
- dəmir
- azot-2-oksüd

50. Uran metallurjiyası zavodlarında işlədilən radium-226 ən çox hansı sahələri çirkləndirə bilər?

- bütün sahələri
- bütün bioloji obyektləri
- ✓ çayları və gölləri
- hava hövzəsini
- yaşayış məntəqələrini

51. Göstərilən maddələrdən hansı radioaktivliyə malikdir?

- azot
- hidrogen birləşmələri
- kükürd
- ✓ radium
- karbon

52. Uran hidrometallurjiyası zavodlarında hansı radioaktiv tullantı yaranır?

- uran-floridi
- ✓ radium-226
- ittirium
- yod-131
- stronsium-90

53. Qamma şüalarının əsas xüsusiyyətlərindən biri göstərin:

- Şimal qütbünə yönələn şüadır
- Cənub qütbünə yönələn şüadır
- mənfi yüklü hissəciklərdir
- müsbət yüklü hissəciklərdir
- ✓ elektrik yükünə malik deyil

54. Ağır dərəcədə şüalanmaya məruz qalmış adamlarda hansı əlamətlər olur?

- gündə 2-3 dəfə qusma, halsızlıq, hərarətin azacıq yüksəlməsi

✓ tez-tez qusma, ağır kefsizlik, hərarətin 38° S-dək yüksəlməsi

• dərinin qızarması, maddə pozğunluğu, hərarətin 38° S-dən çox olması

- ölümlə nəticələnir
- xəstələrin 30-50%-ni sağaltmaq mümkündür

55. Udulma dozası 2-4 qrey olan xəstəlikləri müalicə edərkən neçə faiz sağlması mümkündür?
- 30-50%
 - 50-80%
 - 60-90%
 - ✓ 100%
 - 80-100%
56. Şüalanma zamanı orqanizmdə dönər və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?
- orqanizmdə suyun parçalanmasından
 - udulan şüalanmanın kəmiyyətindən
 - orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
 - ✓ udulan dozanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətlərindən
 - zədələnmiş toxumaların sayından
57. Şüalanma zamanı insan bədənində olan suyun parçalanmasından hansı elementlər yaranır?
- hidrogen peroksid və hidrat oksidi
 - hidrogen və hidrat oksidi
 - hidrogen və oksigenə
 - hidrogen və hidrogen peroksid
 - ✓ hidrogen və hidroksid
58. Tivillərin qılaflarının dağılması nüvə reaktorlarında nə baş verir?
- reaktorda qısa qapanmaların yaranması
 - istiliyin artması
 - radioaktivliyin artması
 - ✓ qəzaların yaranması
 - enerjinin artması
59. Daşıyıcı raketlər və süni peyklər qəzaya uğrayarkən ətraf mühiti hansı radioaktiv maddələrlə daha çox çirkləndirirlər
- ✓ stronsium-90 və plutonium-238
 - uran – 235
 - uran 238 və yod-131
 - uran-238
 - radium-226
60. Nüvə partlayışından sonra radioaktiv çirklənmənin miqyası və dərəcəsi hansı amillərdən asılıdır?
- göstərilən amillərin heç biri düz deyil
 - partlayışın növündən
 - partlayışın gücündən
 - metroloji və topoqrafik şəraitdən
 - ✓ göstərilən amillər hamısı düzdür
61. İnqalyasiya nədir?
- radioaktiv maddələrin dağılması
 - ✓ radioaktiv hissəciklərin hava ilə birlikdə orqanizmin daxilinə keçməsi
 - radioaktiv çirklənmənin xüsusi maddələrlə tətminlənməsi
 - radioaktiv hissəciklərin atmosferdə qalxıb-enməsi
 - radioaktiv maddələrin səpələnməsi
62. Ağ ciyər vasitəsilə Qana keçən təsirsiz radioaktiv qazların (arqon, ksenon, krinton və s.) nə kimi xüsusiyyəti vardır?
- orqanizmdə tez bir zamanda dəyişiklik yaradırlar
 - orqanizmdə uzunmüddət qala bilirlər

- yumşaq toxumalarda toplanırlar
- ✓ orqanizmdən tamamilə kənar olunurlar
- bioloji təsirə malik deyil

63. Arqon, ksenon, krinton kimi təsirsiz qazlar radioaktivliyə malikdirlərmi?

- orqanizmdə uzun müddət qalır
- təsirsiz qazlardır
- ✓ radioaktivliyə malikdirlər
- orqanizmdə tezəriyən duzlar törədir
- toxumaların tərkibinə daxil olan birləşmələrdir

64. Gücü 100 MBt olan reaktorun 1 il ərzində işləməsi nəticəsində nə qədər radioaktiv maddə əmələ gəlir?

- 200 MKi
- 100 MKi
- 150 MKi
- 140 MKi
- ✓ 160 MKi

65. Nüvə reaktorların normal işi zamanı onlarda nə qədər qazhallı və uçucu maddələr yaranır?

- ✓ 20%
- 15%
- 10%
- 25%
- 30%

66. Polonium və uran orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- atom nömrələri kiçikdir
- yüngül maddələrdi
- ağır maddələrdi
- radioaktiv maddələrdi
- ✓ atom nömrələri böyükdür

67. Şüalanma zamanı insan bədənində olan suyun parçalanmasından hansı elementlər yaranır?

- hidrogen və hidrat oksidi
- ✓ hidrogen və hidroksid
- hidrogen və hidroksid
- hidrogen və oksigen
- hidrogen və hidrat peroksidi

68. əgər insan orqanizminə müəyyən müddət ərzində kiçik dozalarda radioaktiv maddə düşərsə nə baş verər?

- radioaktiv maddələr insan orqanizmindən xaric olar
- adamın fiziki hərəkəti məhdudlaşır
- ✓ şüa xəstəliyinə tutular
- şüa xəstəliyinə tutulmaz
- bioloji təsiri yoxdur

69. ətraf mühiti radioaktiv maddələrlə çirkləndirən mənbəyi göstərin.

- üzvi sintez sənayesi
- ✓ uran sənayesi
- sənayenin əsas sahələri
- maşınqayırma sənayesi
- yeyinti sənayesi

70. ətraf mühiti radioaktiv maddələrlə çirkləndirən mənbəyi göstərin:
- hərbi sənaye kompleksi
 - sənayenin əsas sahələri
 - elmi tədqiqat laboratoriyaları
 - üzvi sintez sənayesi
 - ✓ müxtəlif tempi nüvə reaktorlar
71. 0,02 – 0,05 R şüalanın dozasının gündəlik təsiri nəticəsində nə baş verir?
- ürəkdə dəyişikliklər yaranır
 - yeni kimyəvi birləşmələr yaranır
 - ✓ qanda dəyişikliklər baş verir
 - dalaqda dəyişikliklər baş verir
 - dəyişiklik olmur
72. 1969-cu ildə hansı hadisə olmuşdur?
- kosmosa ilk insan çıxmışdı
 - ✓ Amerika təyyarəsinin qəzaya uğraması
 - SSRİ süni peyki qəzaya uğradı
 - yerin süni peyki buraxıldı
 - ilk AES-i tikilmişdir
73. 1969-cu ilin iyun ayında Hind okeanının radioaktiv maddələrlə çirklənməsinin səbəbi nə olmuşdur?
- ✓ Amerika təyyarəsinin qəzaya uğraması
 - bu rayonda nüvə sınağının keçirilməsi
 - Amerika süni peykinin qəzaya uğraması
 - hərbi təlimlər zamanı baş verən qəzalar
 - Amerika sualtı gəmisinin qəzaya uğraması
74. Böyük şüalanma hallarında saxta sağlamlıq dövrü necə olur?
- uzun olur
 - olmur
 - fasiləli olur
 - 3-5 il olur
 - ✓ qısa olur
75. Gücü 1 Mt olan yerüstü nüvə partlayışı zamanı lokal radioaktiv çöküntülər ümumi çöküntülərin neçə faizini təşkil edir
- 100%
 - ✓ 87%
 - 77%
 - 65%
 - 97%
76. Gücü 100 MBt olan reaktorda gündə nə qədər ağır atom parçalanır?
- 25 qram
 - ✓ 100 qram
 - 150 qram
 - 500 qram
 - 50 qram
77. Hansı insanlar şüalanmaya daha çox davamlı olurlar?
- uşaqlar
 - ✓ 25 və daha yaşlı adamlar

- 20-25 yaşında olanlar
- 25-30 yaşında olanlar
- yeniyetmələr

78. Hazırda nüvə partlayışlarının sınağı harada keçirilməsi qadağan olunmuşdur?

- atmosferdə
- atmosferdə, yerin altında
- ✓ atmosferdə, kosmik fəzada və su altında
- atmosferdə, kosmik fəzada və yer altında
- atmosferdə, kosmik fəzada

79. Xalq təsərrüfatında radionuklidlərdən istifadə olunması ətraf mühiti çirkləndirirmi?

- çirkləndirmir
- yalnız su hövzəsini çirkləndirir
- ✓ ətraf mühiti çirkləndirir
- yalnız metallurjiya sənayesində ətraf mühiti çirkləndirir
- yalnız su hövzəsini çirkləndirir

80. İfrat radioaktivlik zamanı nüvə reaktoru qəzaya uğraya bilərmi?

- qəza baş verə bilməz
- radioaktivlik artar
- reaktor nasaz vəziyyətə düşər
- reaktorun dayanmasına səbəb olar
- ✓ qəza baş verə bilər

81. İnsan qanında nə qədər şüa aldıqda dəyişiklik baş verir?

- 0,01 -0,03 R
- 0,002-0,005 R
- ✓ 0,02-0,05 R
- 0,01-0,02 R
- 0,002-0,003 R

82. Kiçik dozada şüalanma zamanı zədələnmiş toxumalar öz funksional fəaliyyətini bərpa edə bilərmi?

- bərpa oluna bilməz
- ✓ bərpa oluna bilər
- uşaqlarda bərpa olunur
- yaşlılarda bərpa olunur
- qismən bərpa olunur

83. Kumulyasiya nədir?)

- şüalanmanın genetik təsiri
- böyük dozaların toplanması
- kiçik dozaların gələcək nəsillə təsiri
- ✓ kiçik dozaların orqanizmdə toplanması
- şüalanmanın yayılma sürəti

84. Küləyin orta sürəti 20 km/s olan halda partlayış mərkəzindən 170 km məsafədə radioaktiv çöküntülər neçə saat sonra müşahidə ediləcəkdir?

- 4,5 saat
- 6,5 saat
- 7,5 saat
- ✓ 8,5 saat
- 5,5 saat

85. Kumulyasiya nədir?)

- şüalanmanın genetik təsiri
- böyük dozaların toplanması
- kiçik dozaların gələcək nəsillə təsiri
- ✓ kiçik dozaların orqanizmdə toplanması
- şüalanmanın yayılma sürəti

86. Nüvə reaktorları nə vaxt ətraf mühiti çirkləndirir?

- işləyən müddətdə
- enerji istehsalı zamanı
- ✓ qəza zamanı
- reaktorlar köhnəldikdə
- dayandığı müddətdə

87. Nüvə yanacağı üçün əsas xammal hansı filizdir:

- radium – 226
- uran – 238
- ✓ uran -235
- bütün şüalanan maddələr
- tarnum

88. Orqanizmdə udulan azacıq şüalanma enerjisi nə kimi dəyişikliklər törədir:

- dəyişiklik yaratmır
- ✓ dərin bioloji dəyişiklik yaradır
- yalnız insanlara təsir göstərir
- yalnız heyvanlara təsir göstərir
- az dəyişiklik yaratmır

89. Orqanizmin zədələnməsi dərəcəsi şüalanmaya məruz qalan səthin ölçülərindən asılıdır mı?

- ✓ bəli
- fərqi yoxdur
- müşahidə olunmamışdır
- selikli qışaları zədələyir
- yox

90. Radioaktiv maddələr və şüalanma mənbələri ilə işləyən müəssisələrdə pasportu kim tərtib edir?

- müəssisənin rəhbərliyi
- müəssisənin meneceri
- ✓ sanitar nəzarət orqanları
- müəssisədə olan xüsusi komissiya
- yerli idarəetmə orqanları

91. Şüalanmanın təsiri nədən asılıdır?

- onun sürətindən
- onun çökməsindən
- ✓ onun tezliyindən
- onun dövr etməsindən
- onun çoxluğundan

92. Şüalanmanın tezliyi nəyə təsir edir?

- Şüalanmanın çökməsinə

- √ şüalanmanın təsirinə
- şüalanmanın dövr etməsinə
- şüalanmanın davam etməsinə
- şüalanmanın çoxlüğuna

93. Udulan şüalanma zamanı orqanizmdə baş verən dönər və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?

- şüanın keyfiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- fərdin yaşından və şüanın keyfiyyətindən
- İnsanın sağ qalmasından
- ətraf mühitin təmizliyindən
- √ şüanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən

94. Udulan şüalanma zamanı orqanizmdə baş verən dönər və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?

- ətraf mühitin təmizliyindən
- √ şüanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- fərdin yaşından və şüanın keyfiyyətindən
- İnsanın sağ qalmasından
- şüanın keyfiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən

95. Uran sənayesinin ayrı-ayrı mərhələlərini ardıcılıqla göstərin:

- uran filizinin kəşfiyyatı, emalı və zənginləşdirilməsi
- √ uran filizinin çıxarılması, emalı, zənginləşdirilməsi və nüvə yanacağıının hazırlanması
- yatağın maliyyələşdirilməsi, kadrların seçilməsi, infrastrukturunun təşkili
- uranın zənginləşdirilməsi, daşınması və nüvə yanacağıının hazırlanması
- uran yatağının qiymətləndirilməsi, filizin çıxarılması və daşınması

96. Zədələnmiş toxumalar nə vaxt bərpa oluna bilər?

- orta şüalanmada
- çox ağır şüalanmada
- √ zəif şüalanmada
- bütün cavablar düzdür
- ağır şüalanmada

97. 450 rad. udulan doza ilə insan bədəninin neçə faizi zədələndikdə ölümlə nəticələrə bilər?

- 20%
- 40%
- √ 50%
- 60%
- 30%

98. Yaşayış məntəqəsinə radioaktiv maddələr çökən dövrdə neçə saat ərzində adamların açıq sahələrə çıxmasına yol verilməməlidir?

- 1-2 saat
- 3-4 saat
- 4-5 saat
- 5-10 saat
- √ 2-3 saat

99. Radioaktiv buludun yayılması sürəti nədən asılıdır?

- √ küləyin orta sürətindən
- partlayışın gücündən
- radioaktiv maddələrin hərəkətindən
- ərazidə tufanlı günlərin sayından
- sənaye obyektlərinin yerləşməsindən

100. Havada çox yüksək nüvə partlayışı zamanı hansı çöküntülər müşahidə edilmir?

- uran çöküntüləri
- radium çöküntüləri
- bütün çöküntülər müşahidə edilir
- qlobal radioaktiv çöküntülər
- √ əhəmiyyətli dərəcədə lokal radioaktiv çöküntülər

101. Udulan dozanın SI sistemində yeni vahidi necə adlanır?

- Rentgen
- Kerma
- Zivert
- √ Qrey
- Bekkerel

102. R_i/sm^2 nəyi göstərir

- effektiv dozanı
- √ Sahənin radioaktivliyini
- hərəkət edən dozanı
- qalıq dozanı
- Dəri zədələnməsidir

103. Çirklənmə zonalarının ölçüləri nədən asılıdır?

- √ partlayışın gücündən və küləyin sürətindən
- ərazidə dozanın azalmasından
- partlayışdan sonrakı müddətdən
- sənaye obyektlərinin miqdarından
- radioaktiv maddələrin parçalanmasından

104. Nüvə partlayışından 7 saat sonra radiasiya gücünün dozası nə qədər azala bilər?

- 1 dəfə
- √ 10 dəfə
- 50 dəfə
- 100 dəfə
- 5 dəfə

105. Nüvə partlayışının radioaktiv məhsullarının adamlara təsiri nədən asılıdır?

- şüalanmanın dorimetriyasından
- təbii radiasiya fonundan
- şüalanma radiometriyasından
- √ radiasiyanın dozasından
- radioaktiv buludun maddələr təsirindən

106. Sahə vahidinə düşən radioaktivlik nə ilə ölçülür?

-

Bk/m², P/m², Ki/km²

• Ki/km², P/km², P/m²

• P/S, P/mm², Ki/sm²

√ Ki/km², Ki/m², Ki/sm²

• Ki/km², P/km², P/sm²

107. Hansı hissəciklər nüvə partlayışından sonra 24 saat ərzində çökür?

• 0,001 mm böyük

- 0,01 mm böyük
- ✓ 0,1 mm böyük
- 0,5 mm kiçik
- bütün hissəciklər

108. 1969-cu ildə Amerikanın süni peykində baş verən qəza nəticəsində Hind okeanın üzü hansı izotoplarla çirklənmişdir?

- uran – 235
- ✓ etronsium – 90
- ittirium
- plutonium
- uran – 238

109. ən çox isti neytronları udan maddəni göstərin:

- civə
- ✓ kadium-qurğuşun
- kükürd 2 oksid
- sulfat turşusu
- sintetik materiallar

110. Aşağıdakı maddələrdən hansı isti neytronları daha çox udur?

- karbon
- ✓ boratlı qrafit
- yod
- gümüş
- qızıl

111. İsti neytronları hansı maddələr daha çox udur?

- çuqun
- ✓ boratlı polad
- qurğuşun
- dəmir
- polad

112. Kulon/kiloqram hansı şüaların ekspozisiya dozasını ifadə edir?

- alfa
- qalıq şüalarının
- yuyulan şüalarının
- ✓ rentgen
- betta

113. Qalıq və dönər dozalarının cəmi necə adlanır?

- ekspozisiya dozası
- səpələnən doza
- gündəlik doza
- ✓ effektivdoza
- təkrar şüalanma dozası

114. Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş ərazi şərti olaraq necə zonaya ayrılır?

- 5
- 10
- 2
- 3
- ✓ 4

115. Ekspozisiya dozasının gücünüölçən cihazın detektorunu yerdən nə qədər hündürlükdə saxlamaq lazımdır?

- 1.5 m
- fərqi yoxdur
- 0,5 m
- 0,75 m
- √ 1 m

116. Güclü çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- √ 80-240 R/S
- 90-250 R/S
- 50-150 R/S
- 100-350 R/S
- 100-200 R/S

117. Təhlükəli çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- 150-300 R/S
- √ 240-800 R/S
- 230-500 R/S
- 220-450 R/S
- 190-340 R/S

118. Zəif çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- 5-10 R/S
- 6-60 R/S
- 9-90 R/S
- √ 8-80 R/S
- 7-70 R/S

119. Təhlükəli çirklənmə zonasında partlayış məhsulları parçalanadək alınan doza (R)

- 1000-2000 R
- 1400 – 6000 R
- 1300 – 500 R
- √ 1200 – 4000 R
- 1100 – 3000 R

120. Güclü çirklənmə zonasından partlayış məhsulları parçalanadək alınan doza (R)

- 300 – 600 (R)
- 600-2000R
- 500-1500R
- √ 400-1200 R
- 400-1000R

121. Zəif çirklənmə zonasında partlayış məhsullarının parçalanmasından alınan doza (R)

- 70-700 R
- 60-600 R
- 50-500 R
- √ 40-400 R
- 30-300 R

122. Qara ciyər və sümük toxumalarında ən çox hansı radioaktiv maddələr toplanır?

- qamma şüaları, uran

- alfa və betta şüaları
- √ yod, stransium, borium
- qurğuşun, yod, mis
- serium, mis, karbon

123. Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş meyvə-tərəvəzi yumaqla radioaktivliyi neçə dəfə azaltmaq olar?

- 100-200
- 20-30
- 30-40
- 40-50
- √ 50-100

124. Radioaktiv yodun qalxanvari vəziyyətə keçməsinin qarşısını almaq üçün nə etmək lazımdır?

- süd içmək
- kələm və pomidor yemək
- çoxlu su içmək
- √ yodlu kalium həbləri içmək
- çoxlu göyərtili yemək

125. Uşaqları radiasiyadan mühafizə üçün nə kimi tədbirlər görülməlidir?

- çoxlu su içməli
- çoxlu meyvə-tərəvəz yeməli
- √ süddən imtina etməli
- tez-tez süd içməli
- ət məhsullarından istifadə etmək

126. İnsan orqanizmini radioaktiv yodla güclü daxili şüalanmadan mühafizə etməyin ən təsirli üsulu hansıdır?

- qidadan imtina etmək
- pəhriz saxlamaq
- çoxlu maye qəbul etmək
- √ yod vasitəsi ilə profilaktika
- xüsusi dərmanlar qəbul etmək

127. Partlayış məhsulları ilə çirklənmiş otaqlarda otarılan inəklərin südündən istifadə etmək olarmı?

- qaynadıldıqdan sonra istifadə etmək olar
- yaşlı adamlar istifadə edə bilirlər
- √ olmaz
- olar
- az miqdarda

128. Yod, stransium və bariumun toplandığı orqanları müəyyən edin:

- ağ ciyər və mədə-bağırsaq
- dalaq, böyrək, ağ ciyər
- √ qaraciyər, sümük toxumaları
- dəri və qaraciyər
- böyrək və ağ ciyər

129. Alfa yoxsa qamma hissəcikləri çox ion törətmə qabiliyyətinə malikdir?

- beta
- qamma
- hamısı eyni dərəcədə
- √ alfa
- mühitdən asılıdır

130. ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Biki adasında istilik-nüvə qurğusunu sınaqdan keçirərkən ən az şüalanmaya hansı adanın sakinləri məruz qalmışlar?

- Ronhelan adasının sakinləri
- ✓ Uterik adasının sakinləri
- Yapon balıqçıları
- Ronherik adasının sakinləri
- Eylingine adasının sakinləri

131. ABŞ 1954-cü ilin martın 1-də Biki adasında istilik-nüvə qurğusunu sınaqdan keçirərkən ən çox radiasiyanı kimlər almışdır?

- Ronhelan adasının sakinləri
- ✓ Yapon balıqçıları
- Utirik adası sakinləri
- Ronhepik adasındakı amerikalılar
- Eylinkine adasının sakinləri

132. 1954-cü ildə ABŞ-ın Biki adasında keçirdikləri istilik-nüvə qurğusunun sınaqda yapon balıqçıları hansı xəstəliklərdən əziyyət çəkmişlər?

- mədə altı vəzi və böyrək
- mədə-bağırsaq
- ✓ müxtəlif ağırlıqlı şüa və şüa dermatiti
- ürək-damar
- qara ciyər

133. əhali qruplarının radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə ilk növbəli vəzifə nəyə yönəldilməlidir?

- alfa şüalanmadan qorunmağa
- rentgen şüalanmadan qorunmağa
- ✓ qamma şüalanmadan qorunmağa
- beta şüalanmadan qorunmağa
- uran şüalarından qorunmağa

134. ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Bikini adasında keçirdiyi istilik-nüvə qurğusunun sınağından şüalanan adamlarda daxili şüalanmanın kəskin zədələyici təsiri olmuşdurmu?

- ✓ aşkar edilməmişdir
- aşkar edilmişdir
- yalnız dəri yanıqları olmuşdur
- ağır zədələnmələr müşahidə edilmişdir
- klinik müayinələr zamanı aşkar olunmuşdur

135. ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Bikini adasında keçirdiyi istilik-nüvə qurğusu zamanı nə üçün Amerika əsgərləri az şüalanmışlar?

- ✓ alt və üst paltarlarını dəyişmiş, tez köçürülmüş, sanitariya təmizliyindən keçmişlər
- onlara qabaqcadan radiasiya əleyhinə xüsusi dərmanlar verilmişdir
- sanitariya təmizliyindən keçmiş və dəmirdən düzəldilmiş
- rayondan tez köçürülmüş və təzə meyvə ilə qidalanmışlar
- alt və üst paltarlarını dəyişmiş və mağazalarda daldalanmışlar

136. Radioaktiv çirklənmənin sıxlığı nə ilə ifadə olunur?

✓

mKi/sm^2

• Ki/km^2

• R/mm^2

• R/m^2

• mKi/km^2

137. Radioaktiv şüalanmanın başlanması vaxtı necə müəyyən edilir?

• radioaktiv çöküntülər düşəndən sonra

- ərazidən əhali köçürüldükdən sonra
- günün saatına görə
- √ nüvə partlayışının vaxtına görə
- şüalanma dozası müəyyən olunandan sonra

138. Radioaktiv çirklənmə zonasında insan dərisini dezaktivasiya etmək üçün hansı məhsuldan istifadə etmək lazımdır?

- kükürlü məhsuldan
- azotun Sulu məhlulundan
- xüsusi dezaktivasiya məhlulundan
- √ Sudan və yuyucu maddələrin Sulu məhlulundan
- sulfatlı məhluldan

139. Radioaktiv çöküntülər töküləndən sonrakı ilk dövrdə hansı şüalanma daha yüksək olur?

- rentgen şüalanması
- lazer və elektromaqnit
- beta şüalanma
- alfa şüalanma
- √ qamma şüalanma

140. Radiasiya zədələnməsinin 90%-ni təşkil edən dönər hissənin yarısı nə vaxt bərpa olunur?

- 20 gündən sonra, tam bərpa 2 ay
- 1 gündən sonra, tam bərpa 2 ay
- √ 1 aydan sonra, tam bərpa 3 ay
- 2 aydan sonra, tam bərpa 1 ildən sonra
- 25 gündən sonra, tam bərpa 40 gün

141. Yer səthinə tökülmüş radioaktiv maddələr bioloji maddələr mübadiləsinə necə cəlb olunur?

- küləklə
- heyvanlarla
- insanlarla
- √ texniki vasitələrlə
- tüstü ilə

142. Yerüstü su mənbəylərindən götürülən və radioaktiv maddələrlə çirklənmiş suları təmizləmək mümkündürmü?

- mümkün deyil
- zəhərli maddələri azaltmaq olar
- Rasputatorlar vasitəsilə təmizləmək olar
- √ kolloid hissəciklərlə
- zəy hissəcikləri və süzəclər vasitəsilə

143. Su-yosun, plankton-balıq-adam sxemi nəyi ifadə edir?

- suyun maddələrdə dövranı
- zəhərlənmə sxemidir
- maddələr mübadiləsidir
- √ bioloji mübadilə silsiləsidir
- suda radioaktiv maddələrin hərəkətini

144. Radioaktiv maddələr insan orqanizmin daxilində necə yayılır?

- √ qan dövranı
- ağ ciyərlə
- hava vasitəsilə
- toxumalarla
- ərzaqla

145. Effektiv doza nədir?

- təkrar şüalanma dozası
- ✓ qalıq doza və dönər dozanın bədənə qalan hissəsinin cəmi
- bir dəfə alınan doza və bədənə qalan dozanın cəmi
- dönər doza
- qalıq doza

146. Torpaqda cəmləşən stronsium-90-ı necə təmizləmək olar?

- yumaqla
- növbəli əkinin tətbiqiylə
- ✓ şumlamaqla
- yeni bitkilər əkməklə
- gipsləmə vasitəsilə

147. Hansı amil okeanların radioaktiv çirklənməsinə daha çox təsir edir:

- ✓ nüvə sınaqlarının keçirilməsi
- suyun duzluluğu
- sahəsinin az və ya çox olması
- qitələrlə daha çox əhatə olunması
- Sənaye tullantıları ilə çirklənməsi

148. Alfa yoxsa beta hissəcikləri daha çox ion törətmə qabiliyyətinə malikdir?

- beta
- ✓ alfa
- mühitdən asılıdır
- hamısı eyni dərəcədə
- qamma

149. Beta hissəciklərinin maddədə keçdiyi yol necədir?

- əyri xətt
- ellips formada
- dairəvi
- ✓ sınıq xətt
- düz xətt

150. Məməlilər üçün məhvedici şüalanma dozası nə qədərdir?

- ✓ 5 qrey
- 6 qrey
- 2 qrey
- 3 qrey
- 4 qrey

151. Qlobal radioaktiv çöküntülər nəyə deyilir?

- troposfer çöküntülərinə
- atmosfer çöküntülərinə
- termosfer çöküntülərinə
- mezosfer çöküntülərinə
- ✓ stratosfer çöküntülərinə

152. Elektron beta parçalanma zamanı nə baş verir?

- proton neytrona çevrilir

- torium uranla birləşir
- uran dağılır
- poritronlar ionlaşır
- ✓ neytron protona çevrilir

153. Partlayış məhsulları ilə çirklənmiş otlaqlarda otarılan heyvanların ətinin işlədilməsi nə kimi təhlükə yaradır? (Sürət 21.05.2014 14:46:50)

- ✓ təhlükəli doza yükü yarada bilmir
- təhlükəli doza yükü yaradır
- az miqdarda istifadə etmək olar
- yalnız südünü içmək olar
- qəti istifadə etmək qadağandır!

154. Nüvə partlayışından sonra sahələrdəki taxılı, bağlardakı meyvəni, tərəvəzi necə qorumaq olar? (Sürət 21.05.2014 14:46:37)

- dərmanlamaq
- onları şumlamaqla
- ✓ onları mühafizə etmək mümkün deyil
- sahələrə polietilen plyonka çəkməklə
- yumaqla

155. Ümumi şüalanmaya nə daxildir?

- yalnız daxili şüalanmalar
- yalnız xarici şüalanmalar
- ✓ xarici, daxili və təmasda olmaqla şüalanma
- daxili və xarici şüalanma
- yalnız təmasda olmaqla şüalanma

156. Uşaqları radiasiyadan mühafizə etmək məqsədilə onlara 2 həftə ərzində hansı ərzaq məhsulunu vermək təhlükəlidir?

- çörək
- ✓ süd
- göyərti
- meyvə
- ət və ət məhsulları

157. Ət-süd məhsullarına radioaktiv maddələrin keçməsinin əsas səbəbi nədir?

- sahələrin suvarılması
- heyvanların qapalı şəraitdə saxlanması
- hava infeksiyası
- su mənbəyləri
- ✓ otlaqlar

158. Karbonatı torpaqlarda nüvə partlayışı zamanı südün radioaktivliyi və ona düşən yod izotoplarının miqdarı silikatlı torpaqlardan neçə dəfə artıq ola bilər?

- ✓ 5 dəfə
- 10 dəfə
- 2 dəfə
- 3 dəfə
- 4 dəfə

159. Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş təzə südü nə etmək lazımdır?

- ✓ ondan yağ, pendir, qaymaq hazırlamaq
- uzun müddət qapalı yerdə saxlamaq
- torpağa basdırmaq

- məhv etmək
- içmək

160. Nüvə partlayışı zonasında hansı yerli ərzaq məhsullarından istifadə edilməsi daha təhlükəlidir?

- çörək
- ət
- √ süd
- qaymaq
- yağ və pendir

161. Havadakı radioaktiv hissəciklərin ümumi miqdarının neçə faizi nəfəs orqanlarında tutulub saxlanılır?

- 45%
- √ 75%
- 70%
- 65%
- 55%

162. Hansı radioaktiv maddənin izotopları insan bədənində bərabər paylanır?

- qurğuşun
- qamma şüaları
- uqar-235
- alfa və beta şüaları
- √ sezium

163. Şüalanma zonasında hermetik tutumlar da saxlanılan Sudan istifadə etmək olarmı?

- belə sular zəhərliyədir
- belə suları içmək olmaz
- olmaz
- √ olar
- olar, yalnız texniki məqsədlər üçün

164. Yol verilən təhlükəsiz şüalanma dozaları müəyyən edilərkən nə əsas götürülməlidir?

- hər cür şüalanma zərərli hesab edilməlidir
- yalnız qamma şüaları zərərli hesab edilməlidir
- √ dozanın real səviyyəsi
- dozanın minimum səviyyəsi
- dozanın maksimum səviyyəsi

165. Dozimetrik nəzarət nə üçün aparılır?

- su hövzələrinin təmizlənməsi üçün
- aylıq şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün
- həftəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün
- ərzaq şüalanmadan təmizləmək üçün
- √ gündəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün

166. Kip qablarında saxlanılan ərzaq ehtiyatlarından istifadə etmək olarmı?

- yaşlılar istifadə etməlidirlər
- √ olar
- olmaz
- heyvanlara verilməlidir
- təmizləndikdən sonra istifadə etmək olar

167. Neçə gündən sonra orqanizmdə sağalma prosesi başlayır?

- 24 gün
- 8 gün
- ✓ 4 gün
- 16 gün
- 20 gün

168. Şüalanmadan sonra nə qədər çox vaxt keçərsə nə baş verər?

- qalıq doza artır
- effektiv doza artır
- ✓ effektiv doza azalır
- effektiv doza artır və qalıq doza azalır
- qalıq doza azalır

169. Nüvə partlayışından 7 saat və ya 2 gün sonra şüalanmada fərq varmı?

- fərq vardır çox az miqdarda
- ✓ yoxdur
- vardır
- fərdi xüsusiyyətdən asılıdır
- yaşlı adamlar üçün fərq vardır

170. Şüalanmadan necə gün sonra insanda bərpaolma baş vermir?

- 25 gün
- 8 gün
- ✓ 4 gün
- 16 gün
- 20 gün

171. 1954-cü ildə ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında Yapon balıqçıları nə qədər şüa dozası almışlar?

- 120-140 R
- 160-180 R
- ✓ 240-400 R
- 140-160 R
- 400-600 R

172. 1954-cü ildə ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında ABŞ əskərlərinin neçə faizi dəri zədələnməsinə məruz qalmışdır?

- 30
- ✓ 40
- 70
- 60
- 50

173. Çoxağır dərəcədə şüalanmış neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- 50-60%
- ✓ 30-50%
- 10-15%
- 10-20%
- 20-25%

174. Yüngül şüalanmada 1 mm³ qanda leykositlərin sayı nə qədər azalır?

- 3,5-4,5 min
- 5,3-7 min
- 8 mindən çox

- 4,5-5,2 min
- √ 1,3-3 min

175. Orta şüalanmada trombositlər nə qədər azalır?

- 10 minə qədər
- 45-50 minə qədər
- √ 20-40 minə qədər
- 15 min qədər
- 50-60 minə qədər

176. Ağır şüalanmada trombositlər nə qədər azalır?

- 5-9 min
- 9-10 min
- 40-50 min
- 20-40 min
- √ 10-30 min

177. Ağır dərəcəli şüalanmanın elementini göstərin.

- √ trombositlər 10-30 min azalır
- trombositlər 40-50 min azalır
- trombositlər 6-7 min azalır
- trombositlər 5-6 min azalır
- trombositlər 8-15 min azalır

178. Hansı şüalanmada xəstələri 100% sağaltmaq mümkündür?

- çox ağır
- ağır
- orta-çox ağır
- orta-ağır
- √ yüngül-orta

179. Bağırsağ pozğunluğunun aşkar edilməsi hansı şüalanma dərəcəsinə aiddir?

- orta
- yüngül
- √ çox ağır
- ölümcül
- ağır

180. Qanda neytrofillər və trombositlər yoxa çıxmaq və qanyaradan üzvlərinin ağır zədələnməsi hansı şüalanma dərəcəsinə xasdır?

- yüngül
- ölümcül
- √ çox ağır
- ağır
- orta

181. Ağır şüalanmada xəstələrin neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- 50-60%
- 60-70%
- √ 100%
- 60-90%
- 50-80%

182. Orta şüalanmada xəstələrin neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- 50-60%
- √ 100%
- 80-90%
- 70-80%
- 60-70%

183. Çox ağır dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- √ 8-12-ci həftələrdə
- 6-7-ci həftələrdə
- 5-7-ci həftələrdə
- 4-5-ci həftələrdə
- 2-5-ci həftələrdə

184. Ağır dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- 5-6-cı həftələrdə
- 6-8-ci həftələrdə
- 5-7-ci həftələrdə
- 4-5-ci həftələrdə
- √ 2-5-ci həftələrdə

185. Orta dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- 5-6-cı həftələrdə
- 6-10-cu həftələrdə
- 5-7-ci həftələrdə
- √ 4-5-ci həftələrdə
- 2-5-ci həftələrdə

186. 3-cü dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olar?

- 1-2 qrey
- 6-10 qrey
- 5-6 qrey
- √ 4-6 qrey
- 2-3 qrey

187. 2-ci dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olar?

- 1-3 qrey
- 5-6 qrey
- 4-5 qrey
- 3-4 qrey
- √ 2-4 qrey

188. 1-ci dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olur?

- 5-6 qrey
- 3-4 qrey
- √ 1-2 qrey
- 2-3 qrey
- 4-5 qrey

189. Udulma dozası 10 qreydən çox olduqda şüalanma dozasının dərəcəsini müəyyən edin.

- yüngül
- √ ölümcül
- çox ağır

- ağır
- orta

190. Udulma dozası 6-10 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə müəyyən edin.

- yüngül
- ağır
- ✓ çox ağır
- ölümcül
- orta

191. Udulan doza 4-6 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə göstərin.

- yüngül
- ✓ ağır
- çox ağır
- ölümcül
- orta

192. Udulan doza 1-2 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə göstərin.

- ✓ yüngül
- ağır
- çox ağır
- ölümcül
- orta

193. Udulan dozanın miqdarı 2-4 qrey olduqda şüa xəstəliyinin dərəcəsinə göstərin.

- yüngül
- ağır
- çox ağır
- ölümcül
- ✓ orta

194. Uşaqları radiasiyadan mühafizə etmək üçün görülən tədbirlərdən biri.

- yeməkdən imtina etmək
- ✓ 2-3 həftə təzə süddən imtina etmək
- meyvədən imtina etmək
- ət məhsullarından imtina etmək
- sudan imtina etmək

195. Nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinlərində hansı xəstəliklər qeydə alınmamışdır?

- ürək
- ağ ciyər xəstəlikləri
- ✓ kəskin somatik və dəri zədələnmələri
- kəskin baş ağrıları və qusmalar
- böyrək

196. Nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinləri nə qədər şüalanma dozası almışlar?

- 10 R
- ✓ 14 R
- 16 R
- 18 R
- 12 R

197. Nüvə sınağı zamanı Ronhelan ada sakinlərinin orqanizminə qida ilə birlikdə nə qədər şüa keçmişdir?

- 1 m Ki
- ✓ 3 m Ki
- 4 m Ki
- 5 m Ki
- 2 m Ki

198. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı hansı adanın sakinləri xəbərdar edilməmişdilər?

- ✓ Marşal
- Yapon adaları
- Fici ada sakinləri
- Filippin ada sakinləri
- Mərcan adaları

199. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağında adamlar ən az hansı şüalanmaya məruz qalmışlar?

- xarici
- alfa
- betta
- qamma
- ✓ daxili

200. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Ronherik ada sakinləri nə qədər şüa almışlar?

- 58 R
- 78 R
- 89 R
- 98 R
- ✓ 69 R

201. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Eylingin ada sakinləri nə qədər şüa almışlar?

- 59 R
- 79 R
- 89 R
- 99 R
- ✓ 69 R

202. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Roherik ada sakinləri neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- 33
- ✓ 53
- 63
- 73
- 43

203. Radioaktiv şüalanma dozalarının əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin.

- kiçik diapazondur
- yayılma qabiliyyəti yoxdur
- ✓ geniş diapazondur
- məhdud diapazondur
- böyük diapazondur

204. ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı dəridə yaranan beta yanğınının əsas səbəbi nə idi?

- alfa şüası
- qamma şüası
- ✓ radioaktiv kül

- vulkan külü
- betta şüası

205. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinlərinə neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- 23-26
- 31-32
- √ 33-56
- 57-66
- 27-30

206. ABŞ-ın keçirdiyi (1954-cü il) nüvə sınağında Amerika əsgərləri neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- 10-12
- 20-21
- √ 22-28
- 29-36
- 12-14

207. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında Ronhelin ada sakinlərinə neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- 10-15
- 45-46
- 55-56
- √ 56-57
- 15-16

208. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Ronhelan ada sakinləri nə qədər şüa dozası almışlar?

- 275 R
- 235 R
- 185 R
- √ 175 R
- 255 R

209. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Eylingin adasının sakinlərinin neçə faizi dəri xəstəliyinə tutulub?

- 3
- 5
- 6
- 7
- √ 4

210. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı hansı adanın sakinlərində kəskin dəri xəstəliyi olmamışdır?

- Ronhelan
- √ Utirik
- Yapon balıqçıları
- Ronherik
- Eylingin

211. Hansı miqdarda şüalanma öldürücü hesab edilir?

- 4-5 qrey
- 6-8 qrey
- 8-9 qrey
- √ 10 dan çox
- 5-6 qrey

212. Şüalanma 1-2 qrey olduqda neçənci dərəcəli şüalanma hesab edilir?

- √ 1-ci dərəcəli
- 3-cü dərəcəli
- 4-cü dərəcəli
- 5-ci dərəcəli
- 2-ci dərəcəli

213. Orta dərəcəli şüalanmanın 4-5 həftələrində xəstələrdə nə müşahidə edilir?

- sağalma
- yüngülləşmə
- √ xəstənin vəziyyətinin kəskinləşməsi
- Heç bir dəyişiklik olmur
- qusmanın azalması

214. Dəri səthinin zədələnməsi nəyin əlamətidir?

- ürək ağrısının
- Allerqiya
- √ şüa xəstəliklərinin
- Allerqiya
- dəri-zöhrəvi və xəstəliklərinin

215. Şüalanmanı insan hiss edirmi?

- √ edir
- şüalanma
- şüalanma az olduqda
- şüalanma olmadıqda
- etmir

216. Şüa xəstəliyinin gedişatı necə olur?

- aşkar
- hiss olunacaq dərəcədə
- oynaq ağrıları
- ürək ağrıları
- aşkar

217. Hansı radioaktiv qaz, hansı orqan vasitəsilə qana keçir?

- yod-mədə
- √ ksenon-ağ ciyər
- Ksenon-mədə
- Hidrogen-qara ciyər
- tiron-ağ ciyər

218. Arqon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana daxil olur?

- mədə
- Mədəaltı vəzi
- Böyrək
- Qara ciyər
- √ ağ ciyər

219. Ağır şüalanmanın 2-5 həftələrində nə baş verir?

- sağalma
- hərəkətin azalması
- √ xəstəliyin kəskinləşməsi

- Qusmaların azalması
- yüngülləşmə

220. Uran hansı şüanın əsas mənbəyidir?

- √ Alfa
- qamma
- Rentgen
- İttirium
- Beta

221. Hansı şüalanma zamanı qanın 1mm³-də leykositlərin sayı 1,3-3 minə qədər azalır?

- ağır
- çox ağır
- √ yüngül
- Ölümcül şüalanmalarda
- orta

222. Hansı şüalanma zamanı qanda trombositlərin sayı 10-30 min azalır?

- yüngül
- √ ağır
- Çox ağır
- Ölümcül şüalanmalarda
- orta

223. Çox ağır şüalanma zamanı insanın mədə bağırsaq sistemində nə baş verir?

- Mədənin genişlənməsi
- √ mədə-bağırsaq pozğunluğu
- Bağırsaqların istehsalı
- Bağırsaq boşalmaları
- dəyişiklik olmur

224. Çox ağır şüalanma zamanı qanda nə baş verir?

- durulaşma
- xolestrinin azalması
- neytrofillərin və trombositlərin yoxa çıxması
- qan dövrünün sürətlənməsi
- qatılma

225. Hansı şüalanmada xəstələrin 50-80% sağalma ehtimalı vardır?

- yüngül
- √ ağır
- Çox ağır
- Bütün hallarda
- orta

226. 100% sağalma hansı şüalanma zamanı ola bilər?

- √ yüngül və orta
- ağır və çox ağır
- ağır və yüngül
- bütün hallarda
- orta və ağır

227. Çox ağır şüalanmanın 8-12-ci həftələrində nə baş verir?

- √ xəstəliyin kəskinləşməsi
- sağalma
- xəstəliyin yüngülləşməsi
- xəstəliyin yüngülləşməsi
- Xəstənin ölməsi

228. Şüalanma miqdarı 2-4 qrey olduqda, o neçinci dərəcəli hesab olunur?

- 1-ci dərəcəli
- 3-cü dərəcəli
- 4-cü dərəcəli
- 5-ci dərəcəli
- √ 2-ci dərəcəli

229. Şüalanma miqdarı 4-6 qrey olduqda, o neçənci dərəcəli hesab olunur?

- 1-ci dərəcəli
- √ 3-cü dərəcəli
- 4-cü dərəcəli
- 5-ci dərəcəli
- 2-ci dərəcəli

230. Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlik daha azdır?

- Sahil
- Lökbatan
- √ Mərdəkan
- Qaradağ
- Qobu

231. Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlik daha azdır?

- Qobu
- Binəqədi
- Xaşaxanı
- √ Şüvəlan
- Qaradağ

232. Şimal qütbündə radiasiya fonunun yüksək olmasının əsas səbəbi nədir?

- yerin öz oxu ətrafında fırlanması
- daimi küləklərin təsiri
- siklonların hərəkəti
- √ Günəş şüalarının intensivliyi
- yerin günəş ətrafında fırlanması

233. Abşeron yarımadasında ən az radioaktivlik haradadır?

- √ Bilgəh qəsəbəsində
- Qulu qəsəbəsində
- Xırdalanda
- Pirallahı adasında
- Neft daşlarında

234. Göstərilən yaşayış məntəqəsinin hansında radiasiya fonu 40 mkr/s-dir.

- Bilgəh
- Mərdəkan
- Xırdalan

- √ Ramanı
 - Nardaran
235. Göstərilən yaşayış məntəqəsinin hansında radioaktivlik az olur?
- Suraxanı
 - Ramanı
 - √ Nardaran
 - Binəqədi
 - Sabunçu
236. 400 R/30 gün şüa olan insanda nə baş verir?
- müalicə oluna bilər
 - 0-60% sağalır
 - 100% sağalır
 - √ ölür
 - yataq xəstəsi olur
237. Nardaran qəsəbəsində radioaktivlik nə qədərdir?
- 7 mkr/s
 - 3 mkr/s
 - √ 4 mkr/s
 - 5 mkr/s
 - 6 mkr/s
238. Mərdəkan qəsəbəsində radioaktivlik nə qədərdir?
- 7 mkr/s
 - √ 4 mkr/s
 - 5 mkr/s
 - 6 mkr/s
 - 8 mkr/s
239. Binəqədi yaşayış məntəqəsində radioaktivlik nə qədərdir?
- 20-30 mkr/s
 - 50 mkr/s
 - √ 40 mkr/s
 - 30-35 mkr/s
 - 60 mkr/s
240. Suraxanı yaşayış məntəqəsində radioaktivlik nə qədərdir?
- 50 mkr/s
 - 60 mkr/s
 - 25-30mkr/s
 - 30-35 mkr/s
 - √ 40 mkr/s
241. Göstərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?
- Nardaran
 - Bilgəh
 - Şüvalan
 - √ Balaxanı
 - Mərdəkan
242. Göstərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- Qaradağ
- Mərdəkan
- Bilgəh
- ✓ Binəqədi
- Binə

243. Göstərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- Qala
- ✓ Sabunçu
- Ceyranbatan
- Nardaran
- Qobu

244. Göstərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- Mərdəkan
- Bilgəh
- Nardaran
- Şüvalan
- ✓ Ramanı

245. Ağır şüalanmanın əsas əlamətləri:

- ✓ tez-tez qusma, ağır kefsizlik, hərarət 38° çox
- bağırsağ pozğunluğu, hərarət azalır
- bədənin hərarəti azalır
- bədənin taqətsizliyi
- mədə pozğunluğu, dərinin qızarması

246. Yüngül şüalanma zamanı xəstəliyin kəskinləşməsi dövrü nə vaxt müşahidə edilir?

- 2-3 həftələrdə
- 4-5 həftələrdə
- ✓ 5-7 həftələrdə
- 3-4 həftələrdə
- 1-2 həftələrdə

247. Orta dərəcəli şüalanmanın ilkin elementlərindən biri:

- dərinin qızarması
- bağırsağ pozğunluğu
- zəif ürək bulanması
- ✓ 2-3 dəfə qusma və halsızlıq
- hərarət 39°C -dən yuxarı

248. Yüngül şüalanmasının ilkin elementlərindən birini göstərin.

- taqətsizlik
- taqətsizlik
- gündə 3-4 dəfə qusma
- ✓ gündə 1-2 dəfə qusma
- bağırsağ pozğunluğu

249. ən çox radioaktiv maddələr heyvanın hansı orqanizmində müşahidə edilir?

- qara ciyərdə
- ağ ciyərdə
- ürəyində

- böyrəyində
- √ qalxanvari vəz

250. ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Yapon balıqçıları neçə saat radioaktiv şüalanmaya məruz qalmışdılar?

- 192
- √ 336
- 225
- 200
- 174

251. ABŞ-ın nüvə sınağı zamanı Eylingin adasının sakinlərinin zərərçəkənlərinin neçə faizində dəri zədələnmələri aşkar edilmişdir?

- 80
- √ 90
- 50
- 60
- 70

252. Ağ ciyər vasitəsilə qana daxil olan təsirsiz qazı göstərin.

- ozon
- karbon
- azot
- √ arqan
- helium

253. Şüa dozalarının orqanizmdə toplanması necə gedir?

- sümük toxumalarında
- √ gizli
- aşkar
- hiss olunacaq dərəcədə
- hiss olunmayan dərəcədə

254. Şüa xəstəliyinin əlamətlərindən biri.

- böyrək ağrıları
- qarın ağrıları
- tənginəfəslik
- ürək ağrısı
- √ dəri səthinin zədələnmə

255. Şüalanmanın əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin.

- əhvalı qısa zamanda pisləşir
- hiss edir
- √ hiss etmir
- əhvalı yaxşılaşır
- əhvalı müvəqqətim yaxşılaşır

256. Qütblərdən ekvatora doğru radioaktivlik necə yayılır?

- qeyri bərabər paylanır
- bərabər paylanır
- əvvəl artır sonra azalır
- Artır
- √ azalır

257. Evikatoradan qütblərə doğru radioaktivlik necə paylanır?

- əvvəl azalır sonra artır
- azalır
- ✓ artır
- bərabər paylaşır
- əvvəl artır sonra azalır

258. Çernobil AESbaş verən qəza nəticəsində ən çox zərər hansı dövlət çəkmişdir?

- Azərbaycan
- Polşa
- Rumuniya
- Macarıstan
- ✓ Belorus

259. Atom bombasını ilk dəfə hansı dövlət işlətmişdir?.

- ✓ ABŞ
- Fransa
- Almaniya
- Rusiya
- İtaliya

260. Hazırda harada nüvə sınaqlarının keçilməsinə icazə verilir?

- atmosferdə
- kosmosda
- su altında
- su üstündə
- ✓ yer altında

261. Kosmik fəzada nüvə sınaqlarının keçirilməsi nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- 1993
- 1953
- 1973
- ✓ 1963
- 1983

262. Şimal qütblərdə radiasiya fonu ekvatora nisbətən necədir?

- ✓ çoxdur
- bərabərdir
- azdır
- yoxdur
- yalnız qış vaxtı olur

263. Təbii radiasiya fonu Atmosferdə negə paylanır?

- bərabər paylanır
- atmosferin üst təbəqəsində radiasiya yoxdur
- atmosferin üst təbəqəsində radiasiya yoxdur
- ✓ aşağıda az yuxarıda çoxdur
- yuxarıda az aşağıda çoxdur

264. Cənub qütblərində radiasiya fonu nə üçün çoxdur?

- antisiklonların təsiri ilə
- ✓ günəş şüalarının intensivliyi ilə
- soyuq iqlim şəraiti ilə

- daimi küləklərin istiqaməti ilə
- buzlaq sahəsinin çoxluğu ilə

265. Çirklənmə zonalarında zədələnmiş heyvanların ətindən istifadə etmək olarmı?

- olmaz
- olar
- √ sanitar-baytar yoxlanışından sonra
- qaynadıldıqdan sonra
- dondurulduqdan sonra

266. Çirklənmiş sahələrdə saxlanılan heyvanların cəmdəyindən istifadə edərkən onun hansı orqanını kəsib atmaq lazımdır?

- ürək
- √ qalxanvari vəzi
- dalaq
- qara ciyər
- ağ ciyər

267. Radioaktiv çirklənmə zonasında hansı ərzaqlar təmin sayılmalıdır?

- tarladakı məhsullar
- anbardakı məhsullar
- √ kip qablarda saxlanılan məhsullar
- yerli ərzaq məhsulları
- evdəki məhsullar

268. Radioaktiv təsirsiz ksenon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana keçir?

- ürək
- böyrək
- √ ağ ciyər
- qara ciyər
- mədə

269. Radioaktiv təsirsiz arqon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana keçir.

- qara ciyər
- mədəaltı vəz
- böyrək
- ürək
- √ ağ ciyər

270. Ağ ciyər vasitəsilə qana keçən təsirsiz radioaktiv qazı göstərin.

- radium
- √ kripton
- oksigen
- karbon
- hidrogen

271. Ağ ciyər vasitəsilə qana keçən təsirsiz radioaktiv qazı göstərin.

- firon
- hidrogen
- oksigen
- yod
- √ ksenon

272. Dissosiasiya nəyi ifadə edir?

- qısa ionlaşma
- birbaşa ionlaşma
- birbaşa ionlaşma
- ✓ birbaşa ionlaşma
- uzun müddətli

273. Uranın əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin?

- neytraldır
- İstifadəsiz elementdir
- ✓ atomları ağırdır
- Atomları yüngüldür
- ürək xəstəliyinin mənbəyidir

274. Daxılı şüalanmaları Dissosasiya adlandırmaq olarmı?

- Bu dislokasiyadır
- Bu daxili şüalanma adlanır
- olar
- ✓ olmaz
- Bu adsorbsiyadır

275. Kənar şüalanmanı Dissosasiya adlandırmaq olarmı?

- olar
- Bu adsorbiyadır
- Bu adsorbiyadır
- Bu adsorbiyadır
- ✓ olmaz

276. Nə üçün bir sıra radioaktiv elementlər insan orqanizmində qalır?

- təsirlidir
- Atomları yüngüldür
- Radioaktivdir
- Təsirsizdir
- ✓ Atomları ağırdır

277. Qlobal radioaktiv çirklənmədə ən çox hansı sfera daha aktivdir?

- ✓ strosfer
- Mezosfer
- Ekzosfer
- strosfer
- troposfer

278. Stronsium -90 torpağın ən çox hansı hissəsində toplanır?

- yerin alt qatına keçir
- dərhal buxarlanır
- üst qatında
- ✓ üst qatında
- bərabər paylanır

279. Torpağı duzlamaqda onun radioaktivliyini azaltmaq mümkündürmü

- mümkündür
- torpağı gübrələməklə
- torpağı duzdan təmizləməklə

- əhəngləmək daha yaxşı olar
- ✓ mümkün deyil

280. Radioaktiv maddələrin aktivliyi nədir?

- gücüdür
- doza həddidir
- səpələnmişdir
- maneədən keçməsidir
- ✓ parçalanma sürətidir

281. Qamma və Beta şüalarının mənbəyini göstərin:

- Yod
- Rentgen
- Alfa
- İttirium
- ✓ Uran

282. Stronsium-90 necə qazdır?

- Katalizatorudur
- Aktiv qazdır
- Təsirli qazdır
- Neytral qazdır
- ✓ təsirli radioaktiv qazdır

283. İttirium necə qazdır?

- təsirli radioaktiv qazdır
- ✓ təsirsiz radioaktiv qazdır
- Radioaktivliyi yoxdur
- Aktiv qazdır
- Neytral qazdır

284. İttirium hansı şüalanmanı yaradır?

- Radium
- Plutonium
- ✓ Beta
- Alfa
- Qamma

285. Alfa şüalarının mənbəyini göstərin?

- Rentgen
- Qamma
- Beta
- Alfa
- ✓ Radium

286. Radioaktiv radiasiya əsasən nəyə təsir edir?

- heyvanlarla birlikdə meşələrə
- İnsanlara və tikintilərə
- Tikintilərə və ərzaq məhsullarına
- ✓ canlı orqanizmə və bitki örtüyünə
- İnsanlara və birkilərə

287. Atom təhlükəli obyektlərdə işləyən adamlar üçün udulan şüa dozası 1-ildə nə qədərdir?

- 7 R
- ✓ 5 R
- 4 R
- 2 R
- 0,5 R

288. Atom təhlükəli obyektlərin ətrafında yaşayan əhalinin aldığı təhlükəsiz şüalanma dozanın normativi nə qədərdir?

- 1 R
- 4 R
- 3 R
- ✓ 0,5 R
- 2 R

289. Yerin radioaktiv maddələrlə çirklənməsinin əsas səbəbləri hansıdır?

- ✓ parçalanmadan əmələ gələn məhsullar, törəmə radioaktivlik, partlayış məhsulları, alov nüvəsi, işıq şüalanması
- Parçalanmadan əmələ gələn məhsullar və toz-torpaq qatışıqı
- Işıq şüalanması
- Protonların parçalanması
- Törəmə radioaktiv reaksiyalar

290. Radiasiya səviyyəsi nədir?

- qamma şüalarının radiasiya səviyyəsi
- ✓ radioaktiv zəhərlənmiş dozada 0,7-1 m hündürlükdə olan şüalanma səviyyəsi
- 0,6 m hündürlükdə ölçülən radiasiya
- 1,5 m hündürlükdə olan radiasiya
- atmosferdə olan radiasiya

291. Radioaktiv zəhərlənmənin mənbəyini göstərin?

- radioaktivləşmiş torpaq
- radioaktiv maddələr
- ✓ nüvə parçalanması məhsulları və bölünməyən yanacaq materialları
- alfa, beta və qamma şüaları
- neytron-proton seli

292. Neytronların təsirindən torpaqlarda hansı kimyəvi elementlər əsasən radioaktivləşir?

- Mis, gümüş, civə
- Aliminium, dəmir
- dəmir, mis, qızıl
- sinq, mərmər, gümüş
- ✓ maqnezium, natrium, kremniyum

293. Zəif çirklənmə zonasında zamandan asılı olaraq radiasiya səviyyəsi nə qədərdir?

- 8-90 K/S
- ✓ 8-80 K/S
- 8-200 K/S
- 8-150 K/S
- 8-100 K/S

294. Stronsium-90 hansı şüalanma mənbəyindən yaranır?

- Alfa
- Qamma
- Radium

- √ Beta
- Plutonium

295. Qan dövrünü vasitəsilə radioaktiv maddələr ən çox harada toplanır?

- √ toxumalarda
- Mədəaltı vəzi
- qara ciyərdə
- ağ ciyərdə
- böyrəkdə

296. Torpaqda bitki örtüyünün yandırılması onun radioaktivliyini yox etmək olarmı?

- radioaktivliyi çoxaldır
- bu üsul radioaktivliyin yayılmasına kömək edir
- olar
- √ olmaz
- isti ölkələrdə bunu etmək olar

297. Çox su içməklə orqanizmdə radioaktivliyi azaltmaq olarmı?

- olar
- ərzaq vasitəsilə mümkündür
- Qismən olar
- √ olmaz
- nəfəs orqanları ilə mümkündür

298. Hansı radioaktiv maddə orqanizmdən daha gec xaric olunur?

- Radium
- Rentgen şüaları
- Yod-131
- √ stronsium-90
- Alfa şüaları

299. Nüfuzedic radiasiyanın tərkibini göstərin?

- Alfa və beta şüaları
- Alfa, beta və qamma şüaları
- beta şüası və neytron seli
- qamma şüası və neytron seli
- √ qamma şüalanma və neytron seli

300. Şüa xəstəliyi neçə dərəcəli ola bilər?

- 2
- 5
- √ 3
- 8
- 4

301. Yüngül dərəcəli şüa xəstəliklərini nə qədər rentgen dozası yaradır?

- 600-500 R
- √ 200-100 R
- 300-200R
- 400-300 R
- 500-400R

302. Radioaktiv radiasiyanın canlı orqanizmə təsiri necə adlanır?

- Təngənəfəslik xəstəliyi
- Ürək çatışmamazlığı
- baş ağrısı
- ✓ şüa xəstəliyi
- Astma xəstəliyi

303. 100-200 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yarada bilər?

- gizli təsir müddəti olan orta dərəcəli
- xəstəlik yaratmır
- ağır
- orta
- ✓ yüngül

304. 200-300 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yaradır?

- yüngül
- orta-ağır
- yüngül-orta
- ✓ orta
- ağır

305. Orta dərəcəli şüa xəstəliklərini hansı dərəcəli şüalanmalar yaradır?

- 500-600 R
- 200-300 R
- ✓ 200-300 R
- 400-500 R
- 400-500 R

306. 300-500 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yaradır?

- ✓ ağır
- yüngül
- yüngül
- orta dərəcəli yüngül xarakterli
- dönməz xarakterli yüngül dərəcəli

307. Ağır dərəcəli şüa xəstəliklər zamanı insanlar nə qədər şüa qəbul edirlər?

- 200-300 R
- 100-200 R
- 400-500 R
- 500-600 R
- ✓ 300-500 R

308. Qamma və neytronların materialların növündən və xarakterindən asılı olaraq azalması necə adlanır?

- yüngül azaltma qatı
- ✓ yarım azaltma qatı
- Tam azaltma qatı
- orta azaltma qatı
- qismən azaltma qatı

309. Udulan dozanın nəyindən asılı olaraq şüa xəstəliyi yaranır

- şüanın hərəkətindən
- Şüanın intervalından
- ✓ udulan dozanın miqdarından

- şüanın intensivliyindən
- radiasiyanın səviyyəsindən

310. Qamma şüaları üçün udulan dozanın ölçü vahidi nədir?

- zivert, ber, qrey
- rad, zivert və qrey
- ✓ rentgen, qrey və rad
- Zivert, qrey və rad
- rentgen/saat, rentgen/sm²

311. Qamma şüalarından başqa digər şüalar üçün udulan dozanın sistemdən kənar olan vahidi nədir?

- rad və zivert
- ✓ rentgen və rad
- Rentgen/saat
- Zivert və Rad
- kerma və rad

312. 1 m³ quru havada normal şəraitdə 2 milyard cüt ion əmələ gətirən qamma şüaları və neytron selinə nə deyilir?

- qrey
- zivert
- ber
- ✓ rentgen
- rad

313. İnsanların aldığı radiasiya dozasına görə neçə dərəcəli şüa xəstəliyi mövcuddur?

- 2
- ✓ 4
- 5
- 6
- 3

314. Küləyin sürəti və gücü radioaktiv zəhərlənmə zonalarında nəyə təsir edir?

- zonanın formasına və tərkibinə
- zonanın uzunluğuna
- zonanın uzunluğuna
- ✓ zonanın ölçülərinə və zəhərlənmə
- zonanın zəhərlənmə səviyyəsinə

315. Vattin 7 dəfə artması radioaktiv zəhərlənməni neçə dəfə azaldır?

- 15 dəfə
- 6 dəfə
- 5 dəfə
- ✓ 10 dəfə
- 3 dəfə

316. ərazinin radioaktiv zəhərlənmə dərəcəsi nədən asılıdır?

- yerin relyefindən
- ✓ partlayışın gücündən
- Partlayışın növündən
- Torpağın tərkibindən
- partlayışdan olan məsafədən

317. ərazinin radioaktiv zəhərlənməsi hansı səviyyədən başlayır?

- 2,5 R/s
- 1,5 R/S
- 0,3 R/S
- √ 0,5 R/S
- 2 R/S

318. Radioaktiv zəhərlənmə zonaları hansı həndəsi fiqur formasında olur?

- dairə
- düzbucaq
- üçbucaq
- Ellips
- kvadrat

319. Radioaktiv zəhərlənmənin digər amillərdən fərqləndirən cəhət hansıdır?

- çətin aşkar edilməsi
- qeyri-sabit xarakterli parçalanma
- √ radioaktiv maddələrin fasiləsiz parçalanması
- Partlayışların dairəvi olması
- uzun müddət təsir göstərməyi

320. Radioaktivliyin parçalanmasından əmələ gələn ən sabit kimyəvi element hansıdır?

- dəmir
- civə
- √ qurğuşun
- Maqnezium
- mis

321. Plutonium necə elementdir?

- √ Radioaktivdir
- Passivdir
- Katalizatorudur
- Radioaktiv deyil
- Neytraldır

322. İnsan orqanizmində uzun müddət qalan elementi göstərin?

- yod
- Rentgen
- √ Polinium
- Qamma şüaları
- İttirium

323. Südlə birlikdə orqanizmə keçən yod izotoplarının neçə faizi qalxanvari vəzidə toplanır?

- 15-20%
- 35-40%
- 40-45%
- 45-50%
- √ 20-30%

324. Amerika süni peykinin qəzaya uğraması nəticəsində atmosferə nə qədər radionuklid tökülmüşdür?

- $5 \cdot 10^7$ Kü

✓ $17 \cdot 10^3$ Kü

• $15 \cdot 10^9$ Kü

• $16 \cdot 10^5$ Kü

• $10 \cdot 15^2$ Kü

325. Gücü 25 Mf olan cərəyan mənbəyi yanarkən onunla neçə Mf-q döyüş sursatı partladıldıqda ətraf mühitin çirklənməsi eyni olur?

- 1 Mf
- 3 Mf
- 4 Mf
- 5 Mf
- ✓ 2 Mf

326. Polonium orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- ✓ atom nömrələri böyükdür
- tez əriyəndir
- gec əriyəndir
- qanda toplanır
- atom nömrələri kiçikdir

327. İttirium hansı şüanın mənbəyidir?

- alfa
- qamma
- rentgen
- qamma və alfa
- ✓ betta

328. Stronsium hansı şüanın mənbəyidir?

- ✓ betta
- qamma
- rentgen
- rentgen və qamma
- alfa

329. Plutonium hansı şüanın mənbəyidir?

- betta
- qamma
- rentgen
- rentgen və qamma
- ✓ alfa

330. Radium hansı şüanın mənbəyidir?

- betta
- ✓ alfa
- rentgen
- qamma və rentgen
- qamma

331. Uran hansı şüanın mənbəyidir?

- √ alfa
- qamma
- qamma və betta
- rentgen
- betta

332. Beta şüalanma mənbəyini göstərin.

- radium
- plutonium
- yod
- √ ittirium
- uran

333. Alfa şüalanma mənbəyini göstərin.

- √ stronsum
- yod
- plutonium
- ittirium
- rentgen

334. Alfa şüalanma mənbəyini göstərin.

- stronsum
- √ uran
- yod
- ittirium
- rentgen

335. Radioaktiv təsirsiz qaz kripton insanın hansı orqanı vasitəsilə qana daxil olur?

- böyrək
- mədəaltı vəz
- dalaq
- √ ağ ciyər
- qara ciyər

336. Alfa şüalanma mənbələrindən birini göstərin.

- stonsium
- yod
- ittirium
- rentgen
- √ radium

337.

İnsanın toxumalarının $\frac{2}{3}$ hissəsi nədən ibarətdir ?

- ət və sümükdən
- karbon və ağır maddələrdən
- karbon və oksigendən
- hidrogen və azotdan
- ✓ sudan və karbondan

338. 5 qrey şüa alan məməlilərdə nə baş verir?

- 30-40% ölür
- 30-40% ölür
- xəstələnir
- ✓ məhv olur
- 20-30% ölür

339. Birbaşa ionlaşdırıcı təsir necə adlanır?

- ✓ dissosiasiya
- daxili şüalanma
- absorbsiya
- dissorbsiya
- kənar şüalanma

340. əgər adamın orqanizminə müntəzəm olaraq radioaktiv maddə düşərsə onda nə baş verər?

- böyrək xəstəliyi
- ✓ şüa xəstəliyi
- mədə xəstəliyi
- qan xəstəliyi
- ürək xəstəliyi

341. Uran orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- ağ ciyərdə toplanır
- böyrəkdə toplanır
- ✓ atom nömrəsi böyükdür
- atom nömrəsi kiçikdir
- qara ciyərdə toplanır

342. AES-in radioaktiv axıntı sularını təmizləmək üçün istifadə edilən çənlər ətraf mühitin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə harada quraşdırılır ?

- reaktorun yanında quraşdırılır
- I konturda quraşdırılır
- AES-dən kənar quraşdırılır
- ✓ ayrıca binada quraşdırılır
- nəzarət otağında quraşdırılır

343. AES-in radioaktiv axıntı sularının bərabərləşdirici çəndə emal zamanı hansı kimyəvi və təbii maddələrdən istifadə edilir?

- duzlardan və kömürdən
- plasmadan və kobaltdan
- turşu və kobaltdan
- qələvi və selikogeldən
- ✓ reagentlərdən və təbii sorbentlərdən

344. AES-in radioaktiv axıntı sularının emalının çənlərdə aparılması zamanı suyun qarışmasının yaxşı getməsi üçün hansı nasoslardan istifadə edilir ?

- ✓ qarışdırıcı nasoslardan
- hava vuran nasoslardan
- titrəyiş nasoslarından
- su nasoslarından
- sorma nasoslardan

345. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların pH-i gün ərzində necə dəyişir ?

- ✓ böyük həddə dəyişir
- az dəyişir
- sabit qalır
- heç dəyişmir
- nisbətən dəyişir

346. Axıntı radioaktiv tullantı suların bərabərləşdirici çəndə emal müddəti nə qədərdir?

- 8 – 11 saat davam edir
- ✓ 6 – 12 saat davam edir
- 5 ÷ 10 saat davam edir
- 4 – 8 saat davam edir
- 7 – 10 saat davam edir

347. Radioaktiv axıntı sularının tərkibindəki radioaktiv maddələri çökdürmək üçün əvvəlcə su hansı çənlərə vurulur ?

- beton çənlərə vurulur
- ✓ bərabərləşdirici çənlərə
- çuqun çənlərə vurulur
- metal çənlərə vurulur
- adi çənlərə vurulur

348. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesinin qələvi və soda ilə aparılmasında məqsəd nədən ibarətdir ?

• Al və Ca (OH)₂ çökdürməkdən ibarətdir

✓ Al və Fe (OH)₃ çökdürməkdən ibarətdir

• Cu və KON çökdürməkdən ibarətdir

• Fe (OH)₃ və HCl çökdürməkdən ibarətdir

• Au və Pb (OH)₂ çökdürməkdən ibarətdir

349. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində pH-in qiymətini artırmaq məqsədilə hansı reagentlərdən istifadə edilir ?

- duz və maqneziumdan
- turşu və minerallardan
- maqnezium və əhəngdən

- ✓ qələvi və sodadan
- qələvi və turşudan

350. Kaoqulyasiya üsulundan istifadə etməklə AES-in radioaktiv tullantı sularını hansı qarışıqlardan təmizləmək mümkündür?

- ✓ mexaniki qarışıqlardan
- daş qırıntılarından
- duzlardan
- qumdan
- şüşə qırıntılardan

351. Radioaktiv çirklənmiş suların emalı zamanı istifadə edilən ionit süzgəclərini regenerasiya etmək üçün hansı kimyəvi maddələrdən istifadə edilir ?

• Ag (SO₄)₃ və KON-dan istifadə edilir

✓ HNO₃ və NaOH-dan istifadə edilir

• H₂SO₄ və Ca (OH)₂-dən istifadə edilir

• ZnO və CaCO₃-dən istifadə edilir

• CaCO₃ və HCl-dan istifadə edilir

352. AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün istifadə edilən kaoqulyasiya prosesində hansı kaoqulyatlardan istifadə edilir ?

• Al₂ (SO₄)₃, CuCO₃, CaCO₃

• NaCl, Cu (OH)₂, Ca (OH)₂

• NaOH, Fe₂ O₃, Ad Cl₂

✓ Al₂ (SO₄)₃, FeCl₂, Fe₂ (SO₄)₃ • 7H₂ O

• NaCl, CuCO₃, FeCl₂, Ag (OH)₂

353. Qədim zamanlarda insanlar axar suların enerjisindən istifadə edərək hansı qurğuları yaratmışlar?

- sututarları və gölləri
- bəndlər və dəyirmanlar
- körpü və bəndləri
- ✓ su çarxları və dəyirmanları
- hovuz və quyuları

354. Hidrotexniki qurğulardan hansı qurğunun vəzifəsi yük qrafikinə uyğun olaraq SES-ləri su ilə fasiləsiz təmin etməkdən ibarətdir
- √ su götürücülər
 - su buraxanlar
 - su aşırıanlar
 - su paylayanlar
 - su tullayanlar
355. Radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesindən sonra növbəti emal prosesi hansı süzğəclərdə aparılır?
- piy süzğəclərində aparılır
 - lifli süzğəclərdə aparılır
 - mexaniki süzğəclərdə aparılır
 - yağ süzğəclərində aparılır
 - √ ionit süzğəclərdə aparılır
356. AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün hansı təmizləmə üsulundan istifadə edilir?
- sorbsiya üsulunda
 - əhəng üsulundan
 - √ kaoqulyasiya üsulundan
 - termiki üsuldan
 - mexaniki üsuldan
357. SES-də mexaniki fırlanma enerjini elektrik enerjisinə çevirən qurğu necə adlanır?
- elektrik turbini
 - çalovlu turbin
 - pərli turbin
 - buxar turbini
 - √ hidrogenerator
358. SES-də su axını enerjisini mexaniki enerjiyə çevirən qurğu necə adlanır?
- fırlanan turbin
 - pərli turbin
 - √ hidroturbin
 - çarxlı turbin
 - tərpənməz turbin
359. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində Al və Fe(OH)₃ çökdürmək üçün hansı reagentlərdən istifadə olunur
- maqnezium və sodadan
 - duz və maqneziumdan
 - turşu və mineraldan
 - duz və silisiumdan
 - √ qələvi və turşudan
360. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində qələvi və sodadan istifadə etməklə onu xarakterizə edən hansı parametrim qiymətini artırır?
- özlülüyünü
 - müqavimətini
 - konslutrasiyasını
 - √ PH-ı
 - axıcılığını
361. AES-də su təmizləyici qurğuların işlənmiş turşu və qələvi məhlullarının qarışıqlarını basdırmaq məqsədilə onu əlverişli həcmə salmaq üçün hansı emal üsulundan istifadə edilir ?

- kaoqulyasiya etmək
- süzmək
- çökdürmək
- ✓ buxarlandırmaq
- adsorbsiya etmək

362. AES-in təmizləyici qurğularının işlənmiş turşu və qələvi məhlullarının buxarlanma yolu ilə emalında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- qələvi hissəni ayırmaq
- təsirsiz qazları ayırmaq
- qarışıqları buxarlandırmaq
- ✓ su hissəsini ayırmaq
- turş hissəni ayırmaq

363. AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün istifadə edilən kaoqulyasiya və mexaniki süzmə proseslərindən sonra radioaktivlik necə faiz azalmış olur ?

- ✓ 70 - 80 % azalmış olur
- 65 - 70% azalmış olur
- 60 - 68% azalmış olur
- 50 – 55% azalmış olur
- 40 - 47 % azalmış olur

364. Radionuklidlərlə çirklənmiş zəif radioaktiv tullantı suları təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- kimyəvi, adsorbsiya, mexaniki, termiki üsullardan
- termiki, bioloji, katalitik, sorbsiya üsullardan
- ✓ fiziki, kimyəvi, termiki, bioloji üsullardan
- termiki, adsorbsiya, mexaniki, katalitik üsullardan
- bioloji, mexaniki, fiziki, katalitik üsullardan

365. AES-in istismarı zamanı yaranan müxtəlif radioaktiv tullantı suların təmizlənməsini düzgün təşkil etmək məqsədilə onların qruplaşdırılması hansı prinsip üzrə aparılır?

- radionuklidlərin sürətinə görə
- ✓ radionuklidlərin tipinə görə
- radionuklidlərin sıxlığına görə
- radionuklidlərin müqavimətinə görə
- radionuklidlərin temperaturuna görə

366. Radionuklidlərlə çirklənmiş zəif aktiv tullantı suların tərkibində olan asılı hissəciklərin və həll olmuş maddələrin praktiki olaraq tam çökdürülməsi necə təmizlənmə adlanır?

- keyfiyyətli təmizləmə adlanır
- əla təmizləmə adlanır
- keyfiyyətsiz təmizləmə adlanır
- effektiv təmizləmə adlanır
- ✓ effektiv təmizləmə adlanır

367. Radionuklidlərdən təmizlənmiş suyun əsas hissəsi fiziki və kimyəvi göstəricilərinə görə yararlı olduqları üçün onlar hara axıdılır?

- xüsusi çənlərə axıdılır
- yətili laylara axıdılır
- hovuzlara axıdılır
- ✓ su hövzələrinə axıdılır
- şaxtalara axıdılır

368. AES-də radioaktiv çirklənmiş suların radionuklidlərlə çirklənmə dərəcəsi gün ərzində necə dəyişir?

- sabit qalır
- heç dəyişmir
- tarazlıqda qalır
- ✓ böyük həddə dəyişir
- az dəyişir

369. Hansı hissəciklərlə çirklənmiş zəif radioaktiv tullantı suları təmizləndikdən sonra texnoloji proseslərdə təkrar istifadə edilir?

- ✓ radionuklidlərlə çirklənmiş
- yod ionları ilə çirklənmiş
- α – hissəciklərlə çirklənmiş
- β - hissəciklərlə çirklənmiş
- rodon hissəcikləri ilə çirklənmiş

370. Hansı radiohissəciklərlə zəif çirklənmiş suların təmizlənməsi onların həcmnin azaldılması və hissəciklərin konsentrasiyasının artırılması prinsipi ilə aparılır ?

- Cl – ionları ilə çirklənmədə
- Na – ionları ilə çirklənmədə
- α – hissəciklərlə çirklənmədə
- ✓ radionuklitlərlə çirklənmədə
- β –hissəciklərlə çirklənmədə

371. Nüvə zədələnmə ocağı növ zədələnmə ocağına aiddir?

- sadə
- Düzgün olmayan
- Müxtəlif formalı
- Qarışıq
- Mürəkkəb

372. Radioaktiv zəhərlənmə zonalarının ölçülərinə və zəhərlənmə səviyyəsinə nə təsir edir?

- zonanın uzunluğu
- zəhərlənmənin müddəti
- zonanın forması
- ✓ küləyin sürəti
- zonanın eni

373. AES-in I konturunun üfurmə sularının aktivliyi nə qədərdir?

- aktivliyi çox yüksəkdir
- aktivliyi yoxdur
- aktivliyi yüksəkdir
- aktivliyi çox zəifdir
- ✓ aktivliyi zəifdir

374. Hansı aqreqat halında olan radioaktiv tullantıları basdırmaq üçün paslanmayan metaldan hazırlanmış və daxilində beton bölmələri və oturacağı olan çənlərdən istifadə edilir ?

- buxar halında olan
- qaz halında olan
- bərk halda olan
- qətran halında olan
- ✓ maye halında olan

375. AES-də XSQ-da emal prosesi nəticəsində yaranan yüksək aktiv tullantılar onun ərazisində yerləşən hansı obyektlərdə saxlanılır?

- xüsusi mühafizə hovuzlarında
- xüsusi mühafizə rezervuarlarında

- xüsusi mühafizə sistemlərlə
- xüsusi mühafizə çənlərində
- ✓ xüsusi mühafizə anbarlarında

376. Radioaktiv çirklənmiş suları təmizləmək üçün daha hansı üsullardan istifadə olunur?

- ✓ destillə və ion mübadiləsindən
- kimyəvi və qələvi
- termiki və mexaniki
- bioloji və sorbsiya
- piroliz və buxarlandırma

377. Hansı radioaktiv hissəciklərdən təmizlənmiş tullantı suyun əsas hissəsi fiziki və kimyəvi göstəricilərinə görə yararlı olduqları üçün su hövzələrinə axıdılır?

- Cl – ionlarından
- Na – ionlarından
- ✓ radionuklidlərdən
- Fe ionlardan
- K - ionlardan

378. AES-in hansı konturunun üfurmə sularının aktivliyi zəifdir?

- ✓ I konturun
- V konturun
- II konturun
- III konturun
- IV konturun

379. Maye şəkildə olan radioaktiv tullantılar saxlanılan çənlər hansı ölçüdə (diametri (D) hündürlüyü (H) olur və onun mühafizəsi neçə ilə hesablanır?

- D = 3,2; H = 10 – 12; 4 ilə hesablanır
- D = 4 m; H = 8 -10 6 ilə hesablanır
- D = 6 m; H = 9 – 11 m; 7 ilə hesablanır
- ✓ D = 5 m; H = 12 – 13m; 5 ilə hesablanır
- D = 2,5; H = 10 – 11; 3 ilə hesablanır

380. AES-də avadlıqların, boru kəmərlərinin, armaturların dezaktivasiyası zamanı yaranan yuma sularının aktivlik dərəcəsi qə qədərdir?

- ✓ aktivliyi zəifdir
- aktivliyi çox zəifdir
- aktivliyi çox yüksəkdir
- aktivliyi yoxdur
- aktivliyi yüksəkdir

381. AES-in reaktor qurğusu olan otaqların döşəməsinin dezaktivasiyası zamanı yaranan yuma sularının aktivlik dərəcəsi nə qədərdir ?

- aktivliyi yüksəkdir
- aktivliyi yoxdur
- ✓ aktivliyi zəifdir
- aktivliyi çox zəifdir
- aktivliyi çox yüksəkdir

382. Maye şəkildə olan radioaktiv tullantıların qorunub saxlanılması çox baha başa gəldiyindən son zamanlar hansı saxlama üsulundan geniş istifadə etməklə onların uzun müddət təhlükəsiz saxlanılması təmin edilir?

- ✓ tullantıların bitumlaşdırılmasından
- tullantıların qablaşdırılmasından
- tullantıların daşınmasından

- tullantıların basdırılmasından
 - tullantıların buxarlandırılmasında
- 383.** Hansı çirkab suların təmizlənməsində daha çox durultmadan, çökdürmədən, sorbsiya, elektrodializ, buxarlandırma və susuzlaşdırma kimi üsullardan istifadə edilir?
- duzlu suların
 - xam suların
 - qələvi çirkab suların
 - turşulu çirkab suların
 - ✓ radioaktiv çirkab suların
- 384.** Hazırda radioaktiv çirkab suları təmizləmək üçün hansı üsullardan kompleks istifadə edilir?
- ✓ fiziki və kimyəvi üsullardan
 - termiki və bioloji üsullardan
 - kimyəvi və mexaniki üsullardan
 - reduksiya və sorbsiya üsullarından
 - mexaniki və bioloji üsullardan
- 385.** Maye halında olan bütün radioaktiv tullantılar radioaktivlik dərəcəsinə görə necə qrupa bölünür ?
- zəif və çirkli qruplara
 - aktiv və daha aktiv qruplara
 - təmiz və çirkli qruplara
 - ✓ yüksək və zəif qruplara
 - qorxulu və çirkli qruplara
- 386.** Maye halında olan hansı radioaktiv tullantı aktivsizləşdirmək üçün xüsusi təmizləyici qurğulara göndərilir (XSQ) ?
- zəif turşulu tullantı
 - ✓ zəif aktiv tullantı
 - zəif qələvili tullantı
 - yüksək turşulu tullantı
 - yüksək qələvili tullantı
- 387.** Atom enerjisindən dinc məqsədlər üçün istifadə edilməsi üzrə 1958-ci ildə çağırılan I Beynəlxalq elmi-texniki konfransda hansı məsələ müzakirə edildi və bəyənildi?
- qələvili suların təmizlənməsi haqqında
 - turşulu suların təmizlənməsi haqqında
 - okean sularının təmizlənməsi haqqında
 - ✓ radioaktiv çirkab suların təmizlənməsi haqqında
 - çirkab suların təmizlənməsi haqqında
- 388.** AES-də bəzi radioaktiv suları axıtmaq üçün nədən istifadə edirlər?
- keramik çənlərdən
 - keramik borulardan
 - metal borulardan
 - metal çənlərdən
 - ✓ xüsusi kanalizasiyadan
- 389.** AES-in hansı qurğularında avadanlıqların təmiri zamanı onların dezaktivasiya edilməsi, suyun yüksək və effektiv təmizlənməsi, radioaktiv axıntı suların minimuma endirilməsi kimi ciddi tələblər yerinə yetirilir?
- aerasiya qurğularında
 - adsorbsiya qurğularında
 - termiki qurğularda
 - çökdürmə qurğularında

✓ xüsusi sutəmizləyici qurğularda (XSQ)

390. Hansı aktivlik qrupundan olan maye halındakı radioaktiv tullantı bir qayda olaraq əbədi basdırılmaq üçün xüsusi ambarlara göndərilir?

- qorxu yaradan tullantılar
- ✓ yüksək aktiv tullantılar
- təhlükəli tullantılar
- aktiv olmayan tullantılar
- az aktiv tullantılar

391. Maye halında olan yüksək aktiv tullantılar necə neytrallaşdırılır ?

- şaxtada saxlanılır
- daimi saxlanılır
- ✓ əbədi basdırılır
- anbara göndərilir
- ehtiyatda saxlanılır

392. Hansı halda olan radioaktiv tullantıları radioaktivlik dərəcəsinə görə yüksək və zəif aktiv qruplar üzrə ayırırlar ?

- qətran halında olan
- buxar halında olan
- bərk halda olan
- ✓ maye halında olan
- qaz halında olan

393. Hansı çirkab suları axıtmaq üçün xüsusi kanalizasiyalardan istifadə edilir?

- neftli suları
- qələvili suları
- ✓ radioaktiv suları
- turşulu suları
- qətranlı suları

394. Hansı aqreqat halında olan radioaktiv tullantılar bitumlaşdırılır?

- donmuş halda olan
- buxar halında olan
- bərk halda olan
- ✓ maye halında olan
- qaz halında olan

395.

Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı çirkab sularının tərkibindəki hansı metalın çökməsi üçün $PH \geq 10$ qiymətində proses əhəng məhlulu ilə aparılır ?

- ✓ nikkelin
- civənin
- vanadiumun
- dəmirin
- sinkin

396. Maye şəklində olan zəif aktiv radioaktiv tullantıları aktivləşdirmək üçün hansı qurğulara göndərilir?

- ✓ XTQ-ya göndərilir
- STK-ya göndərilir

- mədənlərə göndərilir
- şaxtalara göndərilir
- xüsusi anbarlara göndərilir

397. Hidravliki külatma qurğularının zərərsizləşdirilməsi hansı üsullarla aparılır?

- fiziki və kimyəvi üsullarla
- ✓ çökdürmə və sorbiya üsulları ilə
- texniki və fiziki üsullarla
- flotasiya və köpdürmə üsulları ilə
- kimyəvi və bioloji üsullarla

398. Hidroviliki külatma qurğularının çirkab suları zərərsizləşdirildikdən sonra hara axıdılır?

- çaylara axıdılır
- xüsusi hovuzlara axıdılır
- ✓ su hövzələrinə axıdılır
- yeraltı laylara axıdılır
- göllərə axıdılır

399. Hidroviliki külatma qurğularının çirkab sularının tərkibində qarışıqların konsentrasiyası çox olduğuna görə belə sular təmizlənir?

- yalnız neytrallaşdırılır
- yalnız qələviləşdirilir
- yalnız buxarlandırılır
- ✓ yalnız zərərsizləşdirilir
- yalnız çökdürülür

400. Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suların qələvi məhdudu ilə neytrallaşdırılması zamanı zəhərli maddələrin əsas hissəsi hansı birləşmələr şəklində çökür?

- hidooksid və karbit
- hidroftor və sulfat
- ✓ hidrosulfid və soda
- hidooksid və karbonat
- hidroxlor və fosfat

401. Çirkab sularının tərkibindəki qarışıqların kimyəvi xassələrini dəyişməklə onların çevrilməsi ilə təmizlənməsi üsulları aşağıdakı yarımqruplara bölünür. Hansı cavab düzgün deyil?

- oksidləşmə – reduksiya prosesləri
- parçalanma və sintez prosesləri
- ✓ polimerləşmə prosesləri
- çətin həll olan birləşmələrin yaranması
- termiki emal prosesləri

402. Son zamanlar çirkab suları təmizləmək üçün tətbiq olunan təmizləmə üsulları aşağıdakı növlərə bölünür. Hansı cavab düzgün deyil?

- qatışıqların çevrilmə üsulu
- biokimyəvi üsul
- qatışıqların bilavasitə ayrılması üsulları
- ✓ ekzotermik reaksiya ilə təmizləmə üsulu
- qatışıqların və suyun faza halının dəyişməsi ilə təmizlənməsi üsulu

403. İki mərhələdə prosesi aparmaqla konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularındakı hansı metalları çökdürmək olar ?

- dəmir və mis
- qızıl və sink
- gümüş və dəmir
- ✓ vanadium və nikkeli

- civə nikeli
404. Hansı çirkab suları təmizləmək üçün fiziki və kimyəvi üsullar kompleks çəkildə tətbiq olunur ?
- √ radioaktiv çirkab suları
 - qələvi çirkab suları
 - civəli çirkab suları
 - nişastalı çirkab suları
 - turşulu çirkab suları
405. Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı çirkab sularının tərkibindəki hansı metalın çökməsi üçün PH 10 qiymətində proses əhəng məhlulu ilə aparılır ?
- √ nikkelin
 - sinkin
 - civənin
 - vanadiumun
 - dəmirin
406. Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularının qaynama temperaturunda emal gedən zaman PH- ın hansı qiymətlərində vanadiumun çökməsi 92,5÷ 95 % qədər olur ?
- 1,05 ÷ 1,95
 - √ 1,2 ÷ 2
 - 1,5 ÷ 2,5
 - 1,5 ÷ 2,5
 - 1,25 ÷ 1,5
407. İki mərhələdə prosesi aparmaqla konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularındakı hansı metalları çökdürmək olar ?
- civə nikkeli
 - qızıl və sinki
 - dəmir və misi
 - gümüş və dəmiri
 - √ vanadium və nikkeli
408. Konvektiv qızma səthlərinin çirkab suları çoxlu miqdarda dəmir oksidi, külün həll olmayan hissəsi, natamam yanma məhsulları ilə çirkənməsinə baxmayaraq onun pH-ı hansı qiymətlərdə olur?
- pH = 9 ÷ 9,5 neytral olur
 - √ pH = 9 ÷ 12 qələvili olur
 - pH = 2,5 ÷ 3 turşulu olur
 - pH = 9 ÷ 12 qələvili olur
 - pH = 8 ÷ 10 qələvili olur
409. Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab sularını qaynama temperaturunda emal edən zaman pH = 1,2 ÷ 2 qiymətlərində vanadiumun çökməsi neçə faiz təşkil edir?
- 80,5 ÷ 88,5 %-ə qədər
 - √ 92,5 ÷ 95%-ə qədər
 - 90÷ 91,5%-ə qədər
 - 60 ÷ 75,5%-ə qədər
 - 75,5 ÷ 80,5%-ə qədər
410. Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab sularının tərkibindəki nikelin çökməsi üçün proses pH-ın hansı qiymətlərində və hansı məhlulda aparılır?
- pH ≤ 10 qiymətində, qələvi məhlulunda aparılır
 - pH = 5 qiymətində, qələvi məhlulunda aparılır
 - pH = 4 qiymətində, əhəng məhlulunda aparılır
 - pH = 8 qiymətində, turşu məhlulunda aparılır

✓ $pH \geq 10$ qiymətində, əhəng məhlulunda aparılır

411. Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularını neytrallaşdırılması prosesi hansı maddələrlə aparılır?

- silisium və kadmium ilə
- kalsium və əhəng ilə
- turşu və kalium qələvisi ilə
- ✓ əhəng və natrium qələvisi ilə
- maqnezium və əhəng ilə

412. Buxar qazanlarında konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suları təmizləmək üçün hansı təmizləyici sxemlərdən istifadə edilir?

- ✓ bir pilləli təmizləmə sxemindən
- üç pilləli təmizləmə sxemindən
- çox pilləli təmizləmə sxemindən
- ion mübadiləsi sxemindən
- ikipilləli təmizləmə sxemindən

413. Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularının tərkibindəki vanadium və nikeli çökdürmək üçün proses neçə mərhələdə aparılır?

- ✓ iki mərhələdə aparılır
- dörd mərhələdə aparılır
- üç mərhələdə aparılır
- bir mərhələdə aparılır
- beş mərhələdə aparılır

414. Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularını təmizləmək üçün hansı üsuldən istifadə olunur?

- zülal məhlulu ilə neytrallaşdırma
- əhəng məhlulu ilə neytrallaşdırma
- ✓ qələvi məhlulu ilə neytrallaşdırma
- turşu məhlulu ilə neytrallaşdırma
- hollloid məhlulu ilə neytrallaşdırma

415. Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suların zərərsizləşdirilməsi ilə bərabər onun tərkibində olan hansı qiymətli metallar da çirkabdan ayrılmalıdır?

- dəmir və kadmium
- qızıl və mis
- ✓ vanadium və nikel
- qalay və alüminium
- sinki və civə

416. İES – in neftlə çirklənmiş tullantı suları su hövzələrinə düşdükdə onun hansı xassəsini zəiflədir

- ✓ aerasiya
- duzluq
- xlorluq
- turşuluq
- zülallıq

417. İES – də çay suyunun təmizləmək üçün hansı təmizləmə üsullarından istifadə olunur ?

- termiki və mexaniki
- mexaniki və kimyəvi
- ✓ kaoqulyasiya və mexaniki süzmə
- çökdürmə və fiziki
- süzmə çökdürmə

418. AES-də radioaktiv yodları qazlardan xaric etmək üçün hansı tip adsorbsiya süzgəclərindən istifadə edilir?
- vanadium ilə işləyən
 - kobalt ilə işləyən
 - ✓ aktivləşmiş kömürlə işləyən
 - selikagellə işləyən
 - seolit ilə işləyən
419. AES-də istilik enerjisi hasil edən reaktor hansı rejim zonasına aid edilir?
- alçaq rejim zonasına
 - ixtiyarı rejim zonası
 - ✓ ciddi rejim zonasına
 - məcburri rejim zonası
 - neytral rejim zonasına
420. AES-də atmosferə atılan radioaktiv tullantıların temperaturu ilə xarici mühitin temperaturası arasındakı fərq nə qədər olmalıdır?
- $1^{\circ} \div 5^{\circ} \text{ C}$ arasında
 - ✓ $0^{\circ} \div 2^{\circ} \text{ C}$ arasında
 - $2^{\circ} \div 3^{\circ} \text{ C}$ arasında
 - $15^{\circ} \div 3^{\circ} \text{ C}$ arasında
 - $2^{\circ} \div 2,5^{\circ} \text{ C}$ arasında
421. AES-də radioaktiv maddələri atmosferə atan ventilyasiya boruları neçə növ olur?
- enli və ensiz borular
 - ✓ hündür və alçaq borular
 - əyri və düz borular
 - qısa və uzun borular
 - nazik və qalın borular
422. AES-də havanın və qaz-hava qarışığının aerozollardan təmizlənməsində yeganə üsul hansı üsul hesab edilir?
- dülərləndirilmə üsulu
 - ✓ süzgəclərdən istifadə
 - rezervuarlardan istifadə
 - qazholderlərdən istifadə
 - rekombinatorlardan istifadə
423. AES –də I kontur işləyən zaman ciddi rejim zonasında hansı radiaktiv hissəciklər yaranır ?
- α - hissəciklər, Cl və bərk hissəciklər
 - γ - fotonlar, Na və bərk hissəciklər
 - ✓ γ - fotonlar, yod və aerozollar
 - α - hissəciklər, Fe və toz hissəciklər
 - β - hissəciklər, Na və toz hissəcikləri
424. AES-in xüsusi ventilyasına sistemləri hansı prinsip üzrə işləyir?

- sorma – ötürmə prinsipi üzrə
- sorma – səpələmə prinsipi üzrə
- sorma – genişlənmə prinsipi üzrə
- sorma – sıxılma prinsipi üzrə
- ✓ sorma – axma prinsipi üzrə

425. AES-in ciddi rejim zonasında hansı kontur işləyən zaman yüksək γ – fotonları yod izotopları, aktivləşmiş təsirsiz qazlar və aerosolların konsentrasiyası artır

- ehtiyat kontur
- IV kontur
- ✓ I kontur
- II kontur
- III kontur

426. AES-də hündürlüyü yerləşdiyi müəssisənin aerodinamik kölgəsinin hündürlüyündən 20% böyük olan ventilyasiya borusu necə adlanır?

- nazik borular
- uzun borular
- ensiz borular
- qısa borular
- ✓ hündür borular

427. Çox ağır şüalanma zamanı udulan dozanın miqdarı nə qədər ola bilər?

- 2-4 qrey
- 10-15 qrey
- ✓ 6-10 qrey
- 6-7 qrey
- 4-6 qrey

428. AES-in hansı rejim zonasında istismarçılar və avadanlıqlar radiasiya şüalanmasına məruz qalır?

- məcburi rejim zonasında
- ✓ ciddi rejim zonasında
- azad rejim zonasında
- açıq rejim zonasında
- qapalı rejim zonasında

429. AES-in hansı rejim zonasında işçilərin və avadanlıqlarına radiasiya şüalanması ehtimalı aradan qaldırılır?

- ✓ sərbəst rejim zonasında
- məcburi rejim zonasında
- açıq rejim zonasında
- ciddi rejim zonasında
- azad rejim zonasında

430. AES-in ciddi rejim zonasına işçilər hansı normativ sənədlər əsasında buraxılır?

- xüsusi vəsiqə ilə
- sərbəst giriş mümkündür
- ✓ xüsusi sanitar-icazəsi vəsiqəsi ilə
- xüsusi buraxılış sənədi ilə
- şəxsiyyət vəsiqəsi ilə

431. AES-də radioaktiv qazları aktivsizləşdirmək üçün onları harada saxlayırlar?

- hovuzlarda saxlanılır

- şaxtalara vurulur
- √ qazholderlərdə saxlanılır
- anbarlara saxlanılır
- rezervialara vurulur

432. AES-də radioaktiv qazları aktivsizləşdirmək üçün hansı qurğudan istifadə edilir?

- absorbsiya qurğusundan
- √ adsorbsiya qurğusundan
- destillə qurğusundan
- katalizator qurğusundan
- rektifikasiya qurğusundan

433. AES- də ciddi rejim zonasında istilik enerjisi istehsal edən hansı blok yerləşdirilir?

- qazan
- √ reaktor
- su kamerası
- tvellerlər
- ocaq

434. AES-də aktivləşdirilmiş kömürlə işləyən adsorbsiya süzğəclərindən istifadə etməklə hansı radioaktiv maddəni tullantı qazlardan ayırmaq olur ?

- √ radioaktiv yodu
- radioaktiv natriumu
- radioaktiv karbonu
- radioaktiv seleni

435. AES- də havanı və qaz- hava qarışığını hansı hissəciklərdən təmizləmək üçün yeganə üsul olaraq süzğəclərdən istifadə edilir ?

- √ aerosollardan
- tüstülərdən
- küləkdən
- buxardan
- tozlardan

436. AES- də işçilər xüsusi sanitar – icazəsi vəsiqəsi ilə stansiyanın hansı zonasına buraxılırlar ?

- xüsusi rejim zonasına
- qapalı rejim zonasına
- açıq rejim zonasına
- √ ciddi rejim zonasına
- sərbəst rejim zonasına

437. AES – in ciddi rejim zonasında istismarçılar və avadanlıqlar hansı şüalandırmaya məruz qalırlar ?

- istilik şüalanmasına
- optik şüalanmaya
- √ radiasiya şüalanmasına
- işıq şüalanmasına
- elektromaqnit şüalanmasına

438. AES-də ventilyasiya havasının atmosferə atılmasını təmin etmək məqsədilə hansı hündürlükdə ventilyasiya boruları quraşdırılır?

- 50 m və daha çox
- 120 m və daha çox
- √ 100 m və daha çox
- 105 m və daha çox
- 70 m və daha çox

439. AES-də ilin bütün mövsümlərində otaqlarda havanın temperaturunu normal saxlamaq məqsədilə xüsusi ventilyasiya sistemlərində süzğəcdən sonra hava axını yolunda hansı aparat yerləşdirilir?
- kolorimetr yerləşdirilir
 - dozimetr yerləşdirilir
 - monometr yerləşdirilir
 - ✓ kolorifer yerləşdirilir
 - qızdırıcı yerləşdirilir
440. AES-də reaktoru artıq yükləmək üçün dayandırılıqda çıxan radioaktiv qazların miqdarı çox olur. Bu vəziyyət nə qədər müddət davam edir?
- 5 – 7 saat
 - 4 – 6 saat
 - ✓ 6 – 8 saat
 - 2 – 3 saat
 - 3 – 4 saat
441. AES-də sərbəst rejim zonasının istehsal zonalarında havanın temperaturunun, nəmliyinin, tozlanmasının qiymətinin sanitar norma qiymətində saxlanması üçün hansı qurğulardan istifadə edilir?
- sorma qurğularından
 - konveksiya qurğularından
 - ✓ ventilyasiya qurğularından
 - tozсорan qurğulardan
 - düz axın qurğularından
442. AES-in hansı rejim zonasında reaktor yerləşdirilir və reaktor işləyən zaman oraya heç kim buraxılmır?
- məcburi rejim zonasında
 - ✓ ciddi rejim zonasında
 - azad rejim zonasında
 - qapalı rejim zonasında
 - sərbəst rejim zonasında
443. AES-in hansı rejim zonasında sahələr xidmət olunmayan və yarım xidmət olunan zonalara bölünür?
- qapalı rejim zonası
 - sərbəst rejim zonası
 - azad rejim zonası
 - məcburi rejim zonası
 - ✓ ciddi rejim zonası
444. AES-də baş binalar radioaktivlik dərəcəsinə görə hansı rejim zonalarına bölünür?
- qapalı və açıq rejim zonalarına
 - ✓ ciddi və sərbəst rejim zonalarına
 - məcburi və azad rejim zonalarına
 - azad və ciddi rejim zonalarına
 - qaranlıq və işıq rejim zonalarına
445. AES-in baş binalarının quraşdırılması və zonalara görə yerləşdirilməsi hansı prinsip üzrə aparılır?
- arakəsmələr prinsipinə görə
 - cəpərlərlə ayırma prinsipinə görə
 - baryerlərlə ayırma prinsipinə görə
 - divarlar çəkmək prinsipinə görə
 - ✓ sanitar-gigiyena prinsipinə görə

446. Tərkibində normadan çox radionuklidləri olan yararsız bərk, maye maddələrə və başqa əşyalara nə deyilir?
- ✓ radioaktiv tullantılar
 - şüşə tullantılar
 - susplus tullantılar
 - bərk tullantılar
 - maye tullantılar
447. Təbii radionuklidlərin tərkibi hansı radioaktiv maddənin izotopunun parçalanma məhsuludur?
- polladium izotopunun
 - ✓ uran izotopunun
 - kadmium izotopunun
 - molibden izotopunun
 - yod izotopunun
448. Hansı kateqoriyalı bərk radioaktiv tullantıların aktivliyini normallaşdırmaq mümkün olunmur?
- II kateqoriyalı
 - III kateqoriyalı
 - V kateqoriyalı
 - ✓ IV kateqoriyalı
 - I kateqoriyalı
449. AES-in nüvə yanacaqlarının şüalanması nəticəsində hansı növ radionuklidlər əmələ gəlir?
- α – hissəciklər yaranır
 - neytron seli yaranır
 - ✓ süni radionuklidlər yaranır
 - γ – şüalar şüalanır
 - β – hissəciklər yaranır
450. AES – də hansı binalar radioaktivlik dərəcəsinə görə ciddi və sərbəst rejim zonalarına bölünür ?
- köməkçi binalar
 - ehtiyat binaları
 - yardımçı binalar
 - ✓ baş binalar
 - əsas binalar
451. Uran filizini təmizləmə prosesində maye tullantıları neytrallaşdırmaq üçün nədən istifadə edilir ?
- qələvidən
 - ✓ əhəngdən
 - duzdan
 - nitratlardan
 - sodadan
452. Uran filizlərinin kimyəvi emalı (qələviləşdirilməsi) zamanı onun tərkibində olan hansı radioaktiv elementlərin bir hissəsi məhlula keçir ?
- Mo, Be və başqaları
 - Ca, Te və başqaları
 - ✓ U, To və başqaları
 - Ge, Te və başqaları
 - Na, Ca və başqaları
453. I kateqoriyaya daxil olan bərk radioaktiv tullantılar hansı üsullarla zərərsizləşdirilir ?
- mexaniki üsulla

- √ adi təmizləmə üsulu ilə
 - kimyəvi üsulla
 - fiziki üsulla
 - termiki üsulla
- 454.** II, III, IV kateqoriyadan olan maye şəklindəki radioaktiv tullantılar hansı üsullarda emal edildikdə təmizlənilirlər?
- fiziki, kimyəvi, mexaniki
 - mexaniki, buxarlanma, destillə
 - mexaniki, kimyəvi, destillə
 - √ buxarlanma, ion mübadiləsi, kimyəvi
 - ion mübadiləsi, fiziki, mexaniki
- 455.** Hansı kateqoriyadan olan maye şəklindəki radioaktiv tullantıları adi metodlarla, yəni buxarlanma, ion mübadiləsi və kimyəvi üsullarla emal etməklə təmizləyirlər?
- I, III, və IV kateqoriyaları
 - V,II və III kateqoriyaları
 - √ II, III və IV kateqoriyaları
 - III, V və I kateqoriyalar
 - II, I, və V kateqoriyaları
- 456.** AES-də reaktorda istilik enerjisi almaq üçün istifadə edilən uran çubuq necə adlanır?
- √ tveller çubuq
 - plastmas çubuq
 - ebonit çubuq
 - şüşü çubuq
 - taxta çubuq
- 457.** Hansı kateqoriyalı bərk radioaktiv tullantı emal edildikdən sonra xüsusi ehtiyat tədbirlərinin görülməsi şərtilə daşına bilər?
- √ III kateqoriyalı
 - II kateqoriyalı
 - V kateqoriyalı
 - I kateqoriyalı
 - IV kateqoriyalı
- 458.** Hansı kateqoriyaya daxil olan bərk radioaktiv tullantıları nazik beton və ya qurğuşun qatı ilə mühafizə olunmuş adi tutumlara qablaşdırmaq və daşımaq olar?
- III kateqoriyalı
 - IV kateqoriyalı
 - √ II kateqoriyalı
 - V kateqoriyalı
 - I kateqoriyalı
- 459.** Hansı kateqoriyaya daxili olan bərk radioaktiv tullantıların emalı üsulları aparılır və hər hansı ehtiyat tədbirləri görülür?
- √ I kateqoriya
 - V kateqoriya
 - II kateqoriya
 - IV kateqoriya
 - III kateqoriya
- 460.** Şüalanmanın tipinə, tullantının temperaturuna, qablanması və basdırılmasına görə bərk radioaktiv tullantılar neçə kateqoriyaya bölünür?
- 2 kateqoriyaya bölünür
 - 3 kateqoriyaya bölünür

- √ 4 kateqoriyaya bölünür
- 5 kateqoriyaya bölünür
- 7 kateqoriyaya bölünür

461. Maye şəklində radioaktiv tullantılar aktivliyinə görə neçə kateqoriyaya bölünür?

- 3 kateqoriyaya
- 10 kateqoriyaya
- 9 kateqoriyaya
- 8 kateqoriyaya
- √ 5 kateqoriyaya

462. Nüvə-yanacaq kompleksi daxilində həmişə hansı şəkildə radioaktiv və kimyəvi maddələrdən ibarət tullantılar olur?

- qətran, polimer, bərk şəkildə
- toz, buxar, qaz şəkildə
- buxar, maye, qaz şəkildə
- √ toz-qaz, maye və bərk şəkildə
- toz, bərk, kristall şəkildə

463. Kulon/kq hansı radioaktiv maddənin ekspozisiya doza vahiddir

- yod-131
- √ qamma şüalarının
- Beta şüalarının
- Alfa şüalarının
- radium-228

464. Uran hidrometallurjiya zavodlarında qaz formalı itirium tullantısı yaranırmı?

- yaranır
- Başqa tullantılar yaranır
- Maye formalı tullantılar yaranır
- Bərk formalı tullantılar yaranır
- √ yaranmır

465. Uran hidrometallurjiya zavodlarında Stronsium-90 tullantısı alınır mı?

- alınır
- Başqa tullantılar yaranır
- Bu istehsalda heç bir tullantı yaranmır
- Yalnız zərərsiz tullantılar yaranır
- √ alınmır

466. Həsi dozalarının cəmi Effektiv doza adlanır?

- təkrar şüalanma + qalıq doza
- dönər doza + dönməz dozaların
- √ dönər + qalıq dozaların
- Qalıq + dönər + dönməz dozanın
- təkrar şüalanma + qalıq doza

467. Radium-226 tullantısı hansı istehsal prosesi zamanı baş verir?

- AES-da
- Nüvə partlayışlarında
- Kimya zavodlarında
- √ Uran hidrometallurjiya zavodlarında
- Nüvə reaktorlarında

468. Alfa hissəciklərinin əsas xüsusiyyəti?

- ✓ az və ya çox ionlaşmaya malikdir
- qaçış sürəti yoxdur
- qaçış sürəti yoxdur
- suda toplanıb qalır
- təsirsiz şüalardır

469. Hansı hadisə zamanı 100-dən çox radioaktiv nuklidlər ətrafa yayılır?

- AES-da olan qəzalarda
- Nüvə reaktorlarının partlayışı zamanı
- ✓ nüvə partlayışları zamanı
- Radioaktiv tullantıların saxlanması zamanı
- AES-da olan yangınlarda

470. Səperasiya üsulu ilə bərk yanacağın tərkibində olan hansı şəkildəki kükürdü ayırmaq olar?

- maye şəkildə
- nəm şəkildə
- duz şəkildə
- buxar şəkildə
- ✓ kolçedan şəkildə

471. Hidrotermiki üsuldan istifadə etməklə üzvi yanacağın tərkibində olan hansı şəkildə olan kükürdü ayırmaq olar?

- ✓ kolçedan şəkildə
- buxar şəkildə
- maye şəkildə
- nəm şəkildə
- duz şəkildə

472. Yanacağların növlərindən asılı olmayaraq bütün yanma proseslərində hansı ən qorxulu və zəhərləyici qaz əmələ gəlir?

•
kükürd oksid (SO₂) əmələ gəlir

- kalsium oksid (Ca O) əmələ gəlir
- natrium oksid (NaO) əmələ gəlir
- ✓ azot oksid (NO)
- karbon oksid (CO) əmələ gəlir

473. Maye yanacağın yanmasından alınan tüstü qazlarının tərkibindəki hansı qazı təmizləmək üçün əhəng daşından yaxud əhəng suspenziyasından istifadə edilir?

•
SO₃ -ü

- Ca O-ni
- Na O-ni
- Mn O-ni

✓
SO₂ - ni

474. Maqnezium üsulu ilə tüstü qazlarından ayrılan kükürd anhidridindən hansı məhsulu istehsal etmək üçün xammal kimi istifadə edilir?

- nitrat turşusu istehsalında
- karbonat turşusu istehsalında
- ✓ sulfat turşusu istehsalında

- fosfat turşusu istehsalında
- xlor urşusu istehsalında

475. Tüstü qazlarını kükürd anhidridindən təmizləmək üçün hansı üsuldən istifadə edilir?

- termiki üsuldən
- ✓ maqnezium üsulundan
- seperasiya üsulundan
- rektifikasiya üsulundan
- hidrotermiki üsulundan

476. Maye yanacaqları kükürddən təmizləmək üçün hansı üsuldən istifadə edilir?

- hidrotermiki üsulundan
- ✓ hidrotəmizləmə üsulundan
- termiki üsulundan
- adsorbsiya üsulundan
- seperasiya üsulundan

477. Bərk yanacağın tərkibində kolçedan şəklində olan kükürdü ayırmaq üçün hansı üsuldən istifadə olunur?

- termiki üsulundan
- oksidləşmə üsulundan
- ✓ seperasiya üsulundan
- mexaniki üsulundan
- adsorbsiya üsulundan

478. Bərk yaracağın tərkibində üzvi birləşmə və kolçedan şəklində olan kükürdü ayırmaq üçün hansı üsuldən istifadə edilir?

- rektifikasiya üsulundan
- ✓ hidrotermiki üsulundan
- reduksiya üsulundan
- termiki üsulundan
- oksidləşmə üsulundan

479. Qrey , Alfa, beta və qamma şüalarının ekspozisiya doza vahididirmi?

- vahididir
- ✓ vahidi deyil
- Alfa şüalarının vahididir
- Beta şüalarının vahididir
- bunlardan ikisinin vahididir

480. Qrey Lans şüanın ekspozisiya doza vahididir?

- alfa
- qamma
- rentgen
- ✓ heç birinin
- beta

481. Erq/q ifadəsi rentgenin ekspozisiya doza vahididirmi?

- onun vahididir
- Bu ifadə düzgün deyil
- Onun belə vahidi yoxdur
- Onun bir neçə vahidi var
- ✓ onun vahidi deyil

482. Uran hidrometallurgiya zavodlarında yod-131 tullantısı yaranırmı?

- belə tullantı yalnız AES-da yaranır
- √ yaranmır
- Yaranır
- Belə tullantı istehsal prosesində yaranmır
- nüvə partlayışı zamanı yaranır

483. Kulon/kq hansı radioaktiv maddənin ekspozisiya doza vahiddir?

- sronsium-90
- radium-226
- uran-238
- rentgen
- yod-131

484. Radioaktiv maddələrin aktivliyi nəyi ifadə edir?

- onun səpələnməsi
- √ onun parçalanma sürətini
- Onun gücünü
- Doza həddini
- onun enerjisini

485. Qamma şüalarının ekspozisiya doza vahidini erq/sm^3 ifadə edirmi?

- ifadə edir
- Bütün şüaların doza vahididir
- Alfa şüalarının vahididir
- Beta şüalarının vahididir
- √ ifadə etmir

486. Qalıq və dönər dozanın cəmi necə adlanır?

- təsirsiz doza
- şəfa dozası
- ölüm dozası
- səmərəli doza
- effektiv doza

487. Gündəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün nə etmək lazımdır?

- ərazinin planını çəkmək lazımdır
- ərazisinin sərhəddi müəyyən edilməlidir
- müşahidə etmək
- √ dozimetrik nəzarət etmək
- ərazinin xəritəsini çəkmək lazımdır

488. Radioaktiv şüalanma zamanı insan bədənində olan su parçalanırmı?

- Ölümdən sonra parçalanma olur
- Yüksək dozada parçalanmır
- √ parçalanmır
- parçalanır
- Yalnız kiçik dozada parçalanır

489. İnsan şüalanmanın bioloji təsirini hiss edirmi?

- Orqanlarda hiss olunur
- Orqanlarda hiss olunur
- hiss edir

- Kiçik şüalanma hiss olunur
- √ hiss etmir

490. Şüalanmanın təsiri aşkara çıxmazdan əvvəlki dövr necə adlanır?

- Şüalanmanın təsiri aşkara çıxmazdan əvvəlki dövr necə adlanır?
- √ saxta sağlamlıq dövrü
- şüalanmanın aşkar edilmədiyi dövr
- sağlamlıq dövrü
- şüalanmanın ilkin dövrü

491. Müəssisənin radiasiya təhlükəsizliyi şöbəsi hansı funksiyamı həyata keçirir?

- kadrların seçilməsi
- əmək haqqının verilməsi
- Havanın temperatur rejiminə nəzarəti
- [yeni cavab]
- √ dozimetrik və radiometrik nəzarəti

492. Radioaktiv tullantıların qorunması üçün ən çox vəsait hansı dövlətin payına düşür?

- Çin
- Kanada
- √ ABŞ
- Rusiya Federasiyası
- Hindistan

493. Rentgen şüaları xassələrinə görə hansı şüalara oxşayır?

- alfa şüalarına
- heç bir şüaya oxşarlığı yoxdur
- lazer şüalarına
- √ qamma şüalarına
- beta şüalarına

494. Oksigen qazı radioaktivliyə malikdirmi?

- radioaktivliyə malikdir
- radioaktivliyə az meyllidir
- heç bir təsirə malik deyildir
- radioaktivliyə az meyllidir
- √ radioaktivliyə malik deyil

495. Arqon qazı radioaktivliyə malikdirmi?

- təsirli qazdır
- √ radioaktivliyə malikdir
- malik deyil
- Neytraldır
- təsirsiz qazdır

496. Saxta sağlamlıq dövrü irsi çatışmamazlığı səbəb ola bilərmi?

- bilməz
- Yalnız radiasiya zonasında yaşadıda
- Bilər yalnız gənc yaşlarda
- Bilər yalnız 60 yaşa qədər
- √ bilər

497. Saxta sağlamlıq dövrü irsi çatışmamazlığı səbəb ola bilərmi?

498. XX əsrin 50-cı illərində radioaktiv tullantıların Qara dənizdə başdırılmasının layihələndirilməsi nə ilə əlaqədardır?

- suyunun qara olması ilə
- suyunun qara olması ilə
- suyunun üfqi istiqamətdə zəif hərəkəti ilə
- suyunun şaquli istiqamətdə aktiv olması ilə
- ✓ suyunun şaquli istiqamətdə zəif hərəkəti ilə

499. $3,7 \cdot 10^{10}$ -qədər atom parçalanması nəyi ifadə edir?

- qaçış məsafəsini
- 1 kürü/san²-ı
- ✓ 1 kürü/san-nı
- maddənin sabitliyini
- maddənin dağılmasını

500. Ksenon qazı radioaktivliyə malikdir?

- radioaktivliyə malik deyil
- ✓ radioaktivliyə malikdir
- radioaktivliyə çox meyllidir
- radioaktivliyə az meyllidir
- radioaktiv dağıdıcı deyil